

XXIII. évf. 5. szám
2011. szeptember-október

A világ körülöttünk
Korunk pestise a zaj

ÚJ VÁROS

az egység kultúrája

LÉGY JELEN!

Közelkép
Délibábok földjén

Pszichológia
A hosszú élet titka

új város

Közelebbi kiadvány –
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számiaszám:
11705008-20434836

Felölös kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím:

1163 Budapest, Ágoston P. u. 25.

Telefon: +36-1-328-0785

ujvaros@fokolare.hu

Főszerkesztő: Tóth Pál

Felölös szerkesztő: Tóth Judit

Főmunkatárs: Bartus Sándor

Munkatársak: Arany Krisztina,
Barlay András, Bakos Gergely,
Fábián Zsuzsanna, Ferenczi Éva, id.
Frivaldszky János, Göbel Ágoston,
Horváthy Emőke, Horváth Viktória,
Körmeny Imre, Medvey Judit, Nagy
Márta, Papp Katalin, Rassay Virág,
Riehl Zsuzsanna, Sás Benedek, Sudár
Balázs, Vizsolyi László

Nyomatás:

Innova-Print Kft. Budapest
Felölös vezető: Komornik Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Elölözethető a szerkesztőségben

Éves előfizetési díj 2011-re: 4500 Ft.

Külföldre: 35 euró

Támogatási előfizetés: 8000 Ft.

Címlap: Sás Benedek

Hátlap: Sás Benedek

TESTVÉRLAPJAINK:

Olaszország: **Città Nuova** (CN).

Amerikai Egyesült Államok: **Living**

City. Argentína: **Ciudad nueva**.

Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília:

Cidade Nova. Bulgária: **Nov Svjet**.

Cseh Köztársaság: **Novo mesto**.

Dánia: **Ny Stad**. Franciaország:

Nouvelle Cité. Fülöp-szigetek:

New City. Hollandia: **Nieuwe**

Stad. Horvátország: **Novi Svjet**.

India: **Living city**. Japán: **Uno**.

Kanada: **Nouvelle Cité**. Katalónia:

Ciutat nova. Kenya: **Africa New**

City-Nouvelle Cité. Kína: **San**

Sing. Kolumbia: **Ciudad Nueva**.

Korea: **Kumul**. Lengyelország:

Nowe miasto. Libanon: **Al-**

madina al-dzsadida. Litvánia:

Naujasis Miestas. Mexikó: **Ciudad**

Nueva. Nagy-Britannia: **New**

City. Németország: **Neue Stadt**.

Pakisztán: **Hayat**. Portugália:

Cidade Nova. Románia: **Oraş**

Nou. Spanyolország: **Ciudad**

Nueva. Svédország: **Enad Värld**.

Szerbia: **Novi Svet**. Szlovákia:

Nové Mesto. Szlovénia: **Novi**

svef. Uruguay: **Ciudad Nueva**.

Venezuela: **Ciudad nueva**.

BICIKLIVEL

Néhány éve történt. Egyik délután, amikor sportolni, pihenni szoktunk, a Város-
ligetbe készültem biciklizni.

Nagyon vágytam már rá, és siettem volna ki a zöldbe. De indulásom előtt egyik társam szólt, hogy leugrik a közeli boltba. Elment, és azt mondta, hogy

egy pillanat, mindjárt jön. Telt-múlt az idő, és nem jött vissza. Próbáltam rájönni, hogy magával vitte-e a lakáskulcsát, de nem találtam sehol. Telefonon is hívtam,

hogy van-e nála kulcs, viszsza tud-e jönni a fokolárba, de nem sikerült utolérni. Az idő telt, és úgy éreztem, hogy amit lehetett, én megtettem ezért, és elindultam kerékpározni. De nem volt bennem béke. Mi lesz vele, ha haza-

érkezik, és még sincs nála kulcs? Akkor az egyik sarkon visszafordultam. Abban a pillanatban érkezett meg ő is. Kiderült, hogy nincs nála kulcs. Ha nem jöttem volna vissza, akkor nem tudott volna bemenni. Ez a pici figyelem, a szeretetnek egy lépése a kettőnk kapcsolatában is

pecsét volt, mégpedig olyan pecsét, amely egy mélyebb testvériséget és egységet indított el közöttünk.

Nagy Pál – Budapest

MIKOR FOGJÁK VÉGRE FELÖLTÖZTETNI?

Vásárolni mentem, amikor elhaladva egy üzlet kirakata előtt láttam, hogy a babákon

nincs ruha. Hasonló eset már mással is megtörtént, csak ő bement és szólt, hogy mikor fogják a babákat felöltöztetni.

Én is éreztem, hogy ezt kellene tenni, de képtelen voltam rá, elsiettem az üzletből. A lámpáktól még vissza lehetne fordulni – gondoltam –, de nem volt hozzá erőm.

Egy napig a betegségem miatt nem is voltam kint. Harmadnapra pedig elfelejtettem az egészet. Aztán látom: a babák még mindig ugyanúgy öltöztetnek. Megint csak elsiettem.

Ugyanez történt a harmadik alkalommal. Még bosszantott is: igazán felöltöztethették volna már azokat a babákat!

A lelkiismeretem csak nem hagyott békén. Istenem, én a te akaratodat keresem, és amikor ennyire nyilvánvaló, pánikba esem, nem merek lépni. Kérlek, adj erőt! Imádkozva a rózsafüzért, egyszer csak erő töltött el, felöltöttem és lementem. Az üzletben senki sem volt az eladókön kívül. Köszönés után odafordultam ahhoz, aki közelebb volt: Elnézést, mikor öltöztetik fel a babákat? Már napok óta így vannak.

Megtudtam, hogy a főnökük kérésére az összes üzletben a babák így maradnak, amíg meg nem érkezik az új kollekció.

Nagyon zavaró, az üzlet előtt gyerekek is elmennek – mondtam az eladónak. „Adhatok rá valamit, de erre talál jönni a főnök és megláthatja.” Végül azt mondta, majd ad rá valamit. És elkezdett tovább pakolni. Én megköszöntem, és eljöttem. Ez pénteken történt.

Vasárnap jártam arra újra, a babák nem voltak a kirakataban.

Meskó Orsi – Budapest

tartalom

Nézőpont

Időskori dilemmák Belülről fakad

Az élet igéje

6 SZEPTEMBER

A mérték nélküli szeretet

7 AZ IGE ÉLETE

A szomszédunk tehenei

Ne hasonljatok a világhoz!

A virágárus

9 OKTÓBER

Személyes kapcsolatra

hív Jézus

Társadalom

10 A VILÁG KÖRÜLÖTTÜNK

Korunk pestise a zaj

12 KÖZÖSSÉGI GAZDASÁG

A harmadik évezred

kihívása

Aktuális

15 Madridi világtalálkozó

Az egység lelkesége

16 TISZTA FORRÁSBÓL

Az evangélium

keményisége

18 KULTÚRÁNK A TESTVÉRISÉG

Légy jelen

- 19 GYEREKEK
Amit a legkisebbek adnak

Kultúra

- 22 PSZICHOLÓGIA
A hosszú élet titka

Közelkép

- 24 ELŐTTÜNK JÁRTAK
Idén lenne 100 éves!

- 26 FELFEDEZŐÚTON
Délbábok földjén

- 28 CSALÁDI MŰHELY
Egy szerelem története (4)

Megkérdeztük

- 30 EGÉSZSÉGÜNK
Halláskárosultak
- 31 GYERMEKEINK VILÁGA
Iskolakezdes egyenlő stressz?

Alkotó

- 32 FIGYELJ CSAK
Különös házi feladat

Utolsó oldalak

- 34 AJÁNLÓ
Könyvespolcra:
Meghalok én is?

KÖZÖSSÉGI ÚJSÁGÍRÁS

Az Új Város folyóirat jóval az internetes közösségi média térhódítása előtt született azzal a céllal, hogy a Fokoláre Mozgalom nyári találkozóinak résztvevői kapcsolatban maradhassanak egymással, és az év során is hozzájussanak azokhoz a lelki és szellemi tartalmakhoz, javakhoz, amelyek *Chiara Lubich* karizmájából fakadnak. Akkoriban újdonságnak számított egy ilyen sajtóorgánium, amelynek elsődleges célja egy közösségi hálózat folyamatos építése volt. Nem akart piaci szereplő lenni, hogy a tömegekre gyakoroljon befolyást, hanem a személyes kapcsolatokra, a közösségekre helyezte a hangsúlyt, hogy hozzájáruljon a testvériség és az egység megvalósulásához a társadalomban.

Az Internetre épülő közösségi hálózatok világában azonban szinte múzeumba való régiségnek tűnhet egy papír alapú periodika. A kapcsolatépítés szerepét átvette a *Facebook* és a *Twitter*, a szellemi javak megosztásának soha nem látott virágzásáról gondoskodik a *Myspace*, a *Youtube* és a különféle wikik. XVI. Benedek pápa is megállapította, hogy a virtuális közösségi hálózatok az emberi kapcsolatok új formáját jelelték meg. Fiatalok napok alatt képesek az új médiumok segítségével újabb és újabb célok köré csoportosulni, híreket, felhívásokat továbbítani, és a hatalom kontrollját kikerülve megmozdulásokat szervezni. A nyomtatott sajtó példányszáma pedig rohamosan csökken.

A virtuális médiumokkal kapcsolatban azonban máris felmerül két aggodalom. A weben ugyan megtalálhatjuk a tartalmi kiválóság helyeit is, általánosságban azonban a netes tartalmak felhígulásával számolhatunk, a menő kulcsszavakra tetszetős szövegeket rögtönző, a nagyobb forgalom érdekében mindent felturbózó „termékek” elárasztják a portálokat. Komoly fenntartások merülnek fel a virtuális közösségek igazi társadalmi értékével kapcsolatban is. Több esetben előfordul, hogy a virtuális kapcsolatok reálissá válnak, de a többnyire rejtőzködő identitással operáló netes hálózatok nem válnak a valós felelősségvállalás, a személyes elköteleződés helyévé.

A virtuális hálózatok kora arra ösztönzi az Új Várost, hogy új módon fedezze fel hivatását, az egység kultúrájának szolgálatát. A szerkesztőségi munkában eddig is a kölcsönös szeretet elsőbbségét tartottuk szem előtt, és egyre inkább arra törekszünk, hogy a megjelenő írások tartalmát is a rovatok szerint szerveződő közös műhelymunkára építsük. Tovább szeretnénk erősíteni azt a folyamatot is, amelyben az Új Város egyre inkább a közösségek lapja, amennyiben írásaival beszélgetésre ösztönöz a családban és a baráti körben, és ezzel elősegíti a valós kölcsönösségi kapcsolatok erősödését. A terveinkben szereplő, a helyi közösségekben szerveződő kulturális fórumok és a lap on-line megjelenése is minden bizonnyal hozzájárul majd ahhoz, hogy az Új Város kivegye részét a II. János Pál által meghirdetett program megvalósulásából, hogy az Egyház egyre inkább közösség legyen.

Tóth Pál

VÁL(T)ÁS!

A házasságunk sokadik évében járunk, és többféle nehézséggel is küszködünk. Anyagi terheink jelentősen megnöttek, hiteleink megemelkedtek, a férjem nem kapott több megrendelést, egyedüli keresővé váltam a családban.

Kénytelen voltam több munkát vállalni, sokkal többet, mint addig – még szerencsére adódott is, és varázsütésre szerepet kellett cserélnünk.

Beindult a „stressz-lavina”, minden összezavarodott körülöttünk: a férjem otthon megfosztva a családfői és -fenntartói szerepkörétől, én meg későn jártam haza: néhány perc a gyermekeimmel, szalad a lakás, de törekedtem, hittél. Próbáltam imával, szeretettel, mégis úgy éreztem, több a teher, mint amit elbírok. Olyan mértékben megosztott figyelemre volt szükségem – munkahelyek, háztartás, gyerekeim, férjem, egészségem, stb. –, amire képtelennek éreztem magam. Nem volt idő semmire, a beszélgetéseink, amiből amúgy is kevés akadt, szinte teljesen elmaradtak. Képtelenek voltunk együttműködni. Csó! Egyik este, amikor egy – már szokásossá vált – összezördülésünk végén magamba roskadva leültem, úgy éreztem, nem bírom tovább ezt a házasságot és a vele járó terheket. Eldöntöttem, elválok.

Nekem, sőt mindenkinek jó lesz így, jogom van a boldogsághoz – okoskodtam. Megszabadulok sok problémától... majd kisebb lakásban, kevesebben, szerényebben megélünk. Ezután próbáltam elkép-

zelni lépésről lépésre, mi fog történni a közeli jövőben. Rá kellett jönnöm, hogy nem egyedül én, saját személyemben fogok válni, hanem válik velem az anya, a feleség, a meny, a barát, stb. És persze válni kell a gyerekeimnek is. Ekkor értettem meg, hogy én egy vagyok, egy a családból, de egy a családommal. Ez a rólam szóló döntés a többiek életét is súlyosan befolyásolja. Világossá vált, hogy ezzel a döntéssel tönkre tehetem mások életét, családom életét.

Valóban ekkora a baj, vagy csak nagyon szeretnék szabadulni a terhektől, a keresettől? Biztosan az összes lehetőséget kimerítettem, ami a jobb megoldás felé vezet?

Én szeretem a családom, szeretnék velük együtt élni továbbra is, még akkor is, ha most nagyon nehéz. Számot vetettem és mérlegettem. Rájöttem,

hogy nem válás, hanem váltás kell. Talán még menthető a helyzet. Valószínűleg van olyan, amikor nincs más megoldás, de ez még talán nem az. Most is töröm a fejem, hogy mit is lehetne másképp csinálni, hogyan változtassunk – együtt. Ez nem egyszerű út, de van esélye a családnak is. Lépésről lépésre szeretettel kell haladnunk előre – úgy tűnik, menni fog. Megpróbálom elfogadni a jelenlegi helyzetet a szívemmel és az eszemmel is. Egyre többet beszélgetünk, átrendezzük a lakást, segítünk az álláskeresésben, megpróbáljuk a közös munkát, a gyermekeinkre és egymásra is új szemmel próbálunk nézni, baráti családokkal többet találkozunk. Erősítjük, ami eddig jól működött, és megváltoztatjuk, ami nem. Menni fog.

G. A.

társalgó - LASSAN ÍZLELGETVE

A CSEND ÉS A PÁRBESZÉD TITKA

Európában túlságosan hamar elfelejtettük Szókratészt, aki azt állapította meg: „tudom, hogy semmit sem tudok.” És meghallgatta a másikat. Szókratészről ismert, hogy a dialógus művészetének az atyja, mely kérdéseiből, csendjéből, meghallgatásából született. Pontosan ez a csend és meghallgatás hiányzik ma, Európában.

Többen hangsúlyozták már: a nyugati ember képtelen arra, hogy megtalálja a csend és az elmélkedés pillanatait. Nem valamiféle passzív csendről van szó, hanem igazi meghallgatásról, álláspontunk vagy előítéleteink feladásáról.

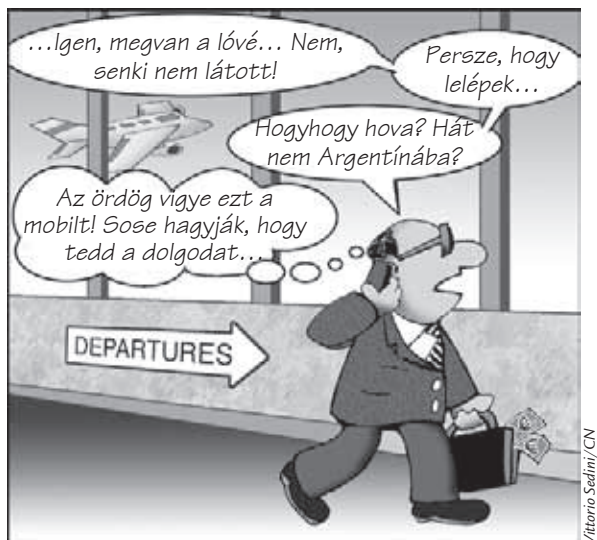
A csend néha azt jelenti, hogy nem beszélünk, de mindig meghallgatásról szól. A csend tehát alapvető ahhoz, hogy egy vagy több személlyel kapcsolatot hozzunk létre. A meghallgatás a tekintethez hasonlóan mély kapcsolatra hív, arra, hogy akarjunk a mélyre hatolni.

A csend és a meghallgatás ezen túl abban is segít, hogy a kapcsolatot tönkretévő elemet, az előítéletet felszámoljuk. Albert Einstein híres mondása szerint könnyebb részeire szedni az atomot, mint megszüntetni az előítéletet.

Az előítélet olyan, mint a mélyen lapuló sietség, amely megakadályozza a meghallgatást. A sietség következtében elhamarkodottan minősítjük a másikat, aki beszél, és már szinte tudni véljük, hova akar eljutni szavaival. Ebben az esetben ahelyett, hogy meghallgatnánk, bár nem szólalunk meg, mégis bebeszéljük magunknak, hogy a másik az ilyen meg ilyen. Így nem találkozunk, nem fogadjuk el, nem hatolunk bele.

Azért van szükség a csendre, hogy képesek legyünk előítéletek nélkül meghallgatni a másikat, ahogyan a teológus Guardini is megállapítja: „Csak a csendből tud megszületni az igazi meghallgatás.” Ekkor jön létre az a dialógus, amely nem annyira kultúrák és vallások közötti, hanem különböző hitű és különböző kultúrájú emberek közötti párbeszéd.

R. C.

IDŐSKORI DILEMMÁK

Napjainkban az idősekről, az idős korról beszélni annyit jelent, mint az „idők jeleiről” szólni. Az átlagéletkor megnövekedése ugyanis korunk jelensége: hosszabb ideig élünk, és több az idős ember a társadalomban. A helyzet kezelésére nincsenek még kiforrott eljárások, és talán az idősök sem fedezték még fel eléggé szerepüket a társadalomban.

Magyarországon a szociális ellátási formák széles tárháza kínál lehetőséget arra, ha egy család hozzátartozóját idősök otthonában kívánja elhelyezni. Állami és egyházi intézmények, magánvállalkozások, nyugdíjas házak „versengenek” egymás közt. Elgondolkodtatóak azonban az idősök szájából gyakran elhangzó szavak egy-egy beköltözés után: „Jobb ez így”, „Nem akarok teher lenni”, „Nem hagyhatják ott a munkahelyüket”. Az én tapasztalatom azt mutatja, hogy abban az otthonban, ahol én dolgozom, az idősök biztonságban érzik magukat. Szeretetteljes ápolásban és gondozásban részesülnek, állapotukhoz mérten hasznosan és tartalmasan tölthetik a szabadidejüket. Néhány európai ellátó rendszert ismerve állíthatom, hogy a magyar szociális ellátás sok szempontból jól kiépített.

Nyilvánvaló azonban, hogy sokkal előnyösebb lenne, ha az idős emberek gondozását valamiképpen a családban lehetne megoldani, a családtagok számára is vállalható módon. A tehetősebb nyugat-európai országokban az utóbbi években a béteszitter mellett megjelent a többnyire Kelet-Európából vagy a harmadik világból származó, a család által fizetett idősgondozó. A magyar családok legnagyobb többsége ezt anyagilag nem tudja magának megengedni. Úgy gondolom, fontos lenne egy olyan megfizethető szolgáltatási hálózat kiépítése, amely lehetővé teszi az idős emberek családban maradását és szakszerű ellátását. Az országos politika, a helyi önkormányzatok és a civil szervezetek együttműködésére lenne szükség ahhoz, hogy egy ilyen működőképes modellben a család egésze maradéktalanul részesedjen abban az áldásban, ami az idős emberek jelenléte a családban.

Horváth Varga Zsuzsa

BELÜLRŐL FAKAD

Előszörban nem anyagi okok miatt mentem vissza dolgozni. Nem véletlenül lettem orvos: Istentől kapott hívás vitt erre a pályára. Megszakításokkal évekig otthon voltam a gyerekekkel, akiket nagyon szeretek, azonban néha úgy tűnt, hogy a családot „beáldozom” orvosi hivatásomat. A férjemmel megértettük, hogy én akkor vagyok teljes ember, ha orvosi hivatásomat is gyakorolni tudom.

Közös döntés eredménye volt, hogy visszatértem a szakmába. Az elején könnyen össze tudtam egyeztetni a munkát a családdal, hetente kétszer-háromszor mentem dolgozni, de most, hogy az orvosok kíváncsiak, többször is szükség van rám. Egyre nehezebb megtalálni a helyes egyensúlyt, pedig férjem a sok munkája mellett segít ellátni a gyerekeket és a háztartást. Komoly és kemény munkát igényel, tudatosságot és belső jelenlétet, hogy mindig tudjam egy adott helyzetben, mit kell tennem: legyen idő a családi kapcsolatokra és a lelki dolgokra, hogy a gyerekek kapjanak enni és legyen tiszta ruhájuk...

Feleség vagyok, anya és orvos. De van még valami: megtérésem óta hajt az a keresztény nyughatatlanság, amely kifelé visz, az emberek felé, hogy adjam tovább, amit kaptam, mindenkinek, aki körülöttem

van. Ez sokszor plusz programokat, tennivalót jelent, amit szintén be kell illesztenünk a családi élet rendjébe. Férjemmel együtt mérlegelünk mindent. Rájöttünk, hogy nincs arany középut, amit szabályként alkalmazni lehet, hanem a tudatosság, a felelősség magas szintjére van szükség minden döntésünk és vállalásunk kapcsán. És természetesen nagylelkűségre. Alapjában az vezet bennünket, hogy Istennek tetsző dolgokat tegyünk, hogy összhangba hozzuk egymással mély belső igényeinket: Isten tervét rólam, férjemről és a gyermekeinkről.

Tapasztalom, hogy ma sok nőt foglalkoztat az a kérdés, miként találhatja meg az egyensúlyt a család, a munka és a közösségi szerepvállalás között, hogy ne sérüljön a házasság, a család, ugyanakkor kiteljesedjenek az Istentől való, személyes, belső igényeink is. Ez akkor lehetséges, ha döntéseink sem sémákba illeszkedőek, hanem személyesek és eredetiek, ahogy személyes és eredeti Isten terve rólunk.

Offenbächer Éva

A MÉRTÉK NÉLKÜLI SZERETET

Ez a mondat a tékozló fiúról szóló példabeszéd végén található, és biztosan te is ismered: Isten nagyságát és irgalmát akarja megmutatni. Egyben ez a mondat zárja Lukács evangéliumának azt a fejezetét, ahol Jézus két másik példabeszédben is ugyanezt a mondanivalót hangsúlyozza.

Emlékszel az elveszett bárány történetére, melyben a gazda, hogy megkeresse azt az egyet, otthagyja a pusztaiban a többi kilencvenkilencet?¹

Vagy emlékszel az elveszett drachmáról szóló elbeszélésre, az asszonyra, aki miután megtalálta, összehívja barátain és szomszédjait, hogy vele együtt örvendjének?²

Illett, hogy vigadjunk és örvendezzünk, mert öcséd meghalt, de föltámadt; elveszett, de megkerült.

Olyan szavak ezek, amelyeket Isten hozzád és minden keresztyénhez intéz. Arra hív, hogy vele együtt örvendezzünk és ünnepeljünk, részesedjünk az örömben, amit a bűnös ember visszatértekor érez, aki korábban elveszett, és akit megtalált. A példabeszédben ezeket a szavakat az apa idősebbik fiának mondja, aki egész

életét megosztotta vele, de aki egy kemény munkával teli nap után visszautasítja, hogy belépjen a házba, ahol testvére visszatérését ünneplik.

Az apa hűséges fia elé siet, ugyanúgy, mint ahogyan elébe ment elveszett fiának, és próbálja meggyőzni őt. Nyilvánvaló ellentét feszül azonban az apa és a nagyobbik fiú érzései között: az apában ott a mérték nélküli szeretet és a hatalmas öröm, és szeretné, ha abban mindenki osztozna vele; a fiú viszont tele van megvetéssel

és féltékenységgel testvére iránt, akit nem tekint többé annak. Ezt mondja ugyanis róla: „ez a te fiad, aki vagyonodat eltékoztolta.”³

Az apa szeretete és fia visszatérése fölötti öröme még inkább felszínre hozza a másikban a neheztelet, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy rideg, mondhatni torz kapcsolatban áll apjával. Ezt a fiút nyomasztja a munka, a kötelesség-teljesítés kényszere, és apját nem fiaként szereti, inkább csak engedelmeskedik neki, úgy, mint egy gazdának.

Csillag: Toni Salinaso/CN

„Illett, hogy vigadjunk és örvendezzünk, mert öcséd meghalt, de föltámadt; elveszett, de megkerült.”
(Lk 15,32)

Megjelent: Új Város 2001/3

¹ Vö. Lk 15,4-7

² Vö. Lk 15,8-10

³ Vö. Lk 15,30

⁴ Vö. Lk 15,29

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

***Illett, hogy vigadjunk és örven-
dezzünk, mert öcséd meghalt, de
föltámadt; elveszett, de megkerült.***

Ezekkel a szavakkal Jézus olyan veszélyre hívja fel a figyelmet, amelynek te is ki vagy téve, ha a saját tökéletességed keresése a legfontosabb az életedben, hogy kifogástalan emberré válj, miközben megítéled kevésbé kiváló testvéreidet. Amikor ugyanis ragaszkodsz a tökéletességhez, önmagadat építed, önmagaddal telsz el, tele vagy öncsodálattal. Úgy teszel, mint az otthon maradt fiú, aki saját érdemeit emlegeti föl apjának: „nézd, annyi esztendeje szolgállok már neked, soha meg nem szegtem parancsaidat.”²⁴

***Illett, hogy vigad-
junk és örvendez-
zünk, mert öcséd
meghalt, de föltá-
madt; elveszett, de
megkerült.***

Szavaival Jézus szembehelyezkedik azzal a viselkedésmóddal, miszerint az Istennel való kapcsolatunk abban merülne ki, hogy megtartjuk a parancsokat. De ez még nem minden, a zsidó hagyomány is tudatában volt ennek.

Példabeszédében Jézus az isteni Szeretetet világítja meg, bemutatva, hogy Isten lép elsőként az emberhez, mert Szeretet, és teszi ezt anélkül, hogy mérlegelné, megérdemli-e vagy sem. Azt akarja, hogy az ember is nyíljon meg felé, és hiteles életközösséget hozzon létre vele. Így már érthető, hogy a legnagyobb akadály a Szeretet-Isten előtt pontosan azoknak az élete, akik a tevékenységet és az eredményeket hajszolják, míg Isten a szívüket kérné tőlük.

***Illett, hogy vigadjunk és örven-
dezzünk, mert öcséd meghalt, de
föltámadt; elveszett, de megkerült.***

Ezekkel a szavakkal Jézus téged is meghív, hogy ugyanazzal a mérték nélküli szeretettel legyél a bűnösök iránt, ahogyan az Atya szereti őket.

Meghív téged is, hogy ne a saját mértéked szerint ítéld meg azt a szeretetet, amelyet az Atya tanúsít bármely ember iránt. Amikor nagyobbik fiát kéri, hogy osztozzon vele az örömben, amit másik fia visszatérése miatt érez, az Atya tőled is gondolkodásmódbeli változást kíván: testvérként kell befogadnod azokat is, akiket különben csak megvetnél és lenéznél. Ez igazi megtérésre fog indítani, mivel megtisztít attól a meggyőződéstől, hogy jobb vagy a másikinál; el fogsz kerülni mindenféle vallási különbségtételt, képes leszel befogadni az üdvösséget, Isten szeretetének ajándékát, amelyet Jézusnak köszönhetsz.

Chiara Lubich

A SZOMSZÉD TEHENEI

Egyik éjjel a szomszéd tehenei átjöttek a babültetvényünkre, és mindent letaroltak. Nem először történt. Emiatt már hónapok óta nem szóltunk egymáshoz. Most viszont elhatároztuk, hogy megfizettetjük vele. Ideje volt, hogy rájöjjön, mennyi kárt okozott nekünk. Én, a feleségem és a gyermekeim, mindannyian fogtunk egy-egy jókora husángot, és elindultunk a szomszéd háza felé. De néhány lépés után eszembe jutott az ige és megállítottam a menetet. – Nem mehetünk oda! – mondtam izgatottan. – A múlt héten kaptam egy kis papírlapot, amin az állt, hogy bocsássunk meg az ellenségeinknek. Mit mondok majd, amikor néhány nap múlva újra ott leszek a hitanórán, ha most megyünk és megbüntetjük a szomszédunkat? – De akkor minden folytatódik majd, ahogy eddig! – vélekedtek a többiek.

Hazamentünk és leültünk. Hagyni mindent, mintha mi sem történt volna, nem tűnt jó megoldásnak. Úgy döntöttünk, hogy átmegyünk hozzá, de nem fenyegetően, hanem hogy párbeszédet kezdjünk vele. Elmagyaráztuk neki, mi történt, és kértük, vigyázzon jobban a teheneire. A szomszéd szóhoz se jutott. Lábaimhoz borult, és többször bocsánatot kért. Azóta újra köszönünk egymásnak, sőt, mondhatnám, barátok lettünk, miután hónapok óta nem beszéltünk egymással! Otthonunkba új öröm költözött.

Bissau-Guinea

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

NE HASONULJATOK A VILAGHOZ

Munkahelyemen minden ellenszolgáltatás nélkül elvárják, hogy nyolc óra helyett esetenként napi tizenkettő-tizenhárom órát dolgozzunk. Hétvégén arra törekszem, hogy legalább kialudjam magam, de rendszeres mozgásra már sajnos nem jut időm, pedig érzem, hogy nagy szükségem lenne rá. Többször próbáltam már más helyet keresni, de ötven éves kor felett erre különösen kevés az esély.

Ebben a hónapban megpályáztam egy állást. Igyekeztem úgy készülni a felvételi beszélgetésre, hogy az Isten akaratát keressem. A megbeszélte időpontban a vezetőnek, aki várt engem, egy nagyon fontos ügy miatt el kellett mennie. Így a várakozás alatt még egyszer elolvastam az életigét, kérve a mennyei Atyát, hogy segítsen jól dönteni. Amikor a beszélgetésre került a sor, kiderült, hogy vezetői állással szeretnének megbízni, kétszer annyi fizetésért, mint amennyi most a bérem. Bár közgazdasági végzettség szükséges lenne, de az előtttem ott dolgozó is csak munka közben tanulta meg a szükséges dolgokat. Az viszont elvárás, hogy ha sürgős munka van – márpedig elég sűrűn van –, akkor addig tart a munkaidő, amíg el nem készülünk. Sajnos megszorítások vannak, így túlórát nem tudnak fizetni.

Nagyon csábítóan tűnt a fizetés, a hiúságomat legyezgette, hogy alkalmasnak találják egy ilyen színvonalas munkára, mégis nemet mondtam.

A héten már kétszer időben hazajöttem, és úgy látom jól döntöttem.

V. V.

A VIRÁGÁRUS

Az életigés összefüggéseink után mindig nyitottabb szemmel járok, és keresem a lehetőségeket Isten akaratának a teljesítésére. Tudom, hogy ennek egész hónapban meg kéne maradnia, de azért néha elő-előfordul, hogy nem visszhangzanak ennyire élénken bennem a mondatok és lankad a figyelmem...

Hazafelé elmentem egy néni mellett, aki az utolsó két virágcsokrát árulta. A megállóba érve láttam, hogy van még nyolc percem, amíg jön a metró, ezért viszszaszaladtam és megvettem tőle, hogy hazamehessen. Szép virág volt egyébként, így itthon a családnak is örömet szereztem vele.

Egy egyetemista

Amikor Jézus elhagyta Kafarnaum városát, meglátott a vámnál egy Máté nevű adószedőt, akit foglalkozása miatt az emberek megvetettek: kizsákmányoló, nyereszkeskedő uzsorásnak tekintették. Ezért az írástudók és a farizeusok a nyilvános bűnösökkel egy kategóriába sorolták, Jézusnak pedig a szemére vetették, hogy „a vámosok és bűnösök barátja”, sőt együtt étkezik velük¹.

Jézus – nem törődve a kor társadalmi szokásaival – meghívta Mátét, hogy kövesse őt, és elfo-

Grafika: Tom Salmaso, CN

SZEMÉLYES KAPCSOLATRA HÍV

gadta tőle az ebédre szóló meghívást. Így tett később Zakeussal is, a jerikói vámszedők vezetőjével. Amikor kérdőre vonták, hogy miért teszi, azt válaszolta, hogy a beteget jött gyógyítani és nem az egészségeseket; nem az igazakat jött hívni, hanem a bűnösöket. Meghívása ez alkalommal is egy bűnöshöz szólt:

„Kövess engem!”

Jézus ugyanezekkel a szavakkal fordult a tó partján Andrásához, Péterhez, Jakabhoz és Jánoshoz. Bár más szavakkal, ugyanerre hívta Pált is a damaszkuszi úton.

Így folytatódott ez évszázadokon át: minden népből és nemzetből számtalan férfit és nőt hívott magához; és így tesz ma is. Belép életünkbe, különböző helyeken és különböző módon találkozik velünk, és újra elismétli a meghívást, hogy kövessük őt.

Személyes kapcsolatra hív bennünket, hogy vele legyünk, ugyanakkor meghív arra is, hogy együttműködjünk vele az új emberiségről alkotott nagyszerű tervének megvalósításában.

Jézusnak nem számít, hogy gyengék, bűnösök és nyomorúságosak vagyunk. Szeret és kiválaszt bennünket úgy, ahogy vagyunk. Szeretete átalakít, erőt és bátorságot ad, hogy válaszoljunk neki és kövessük őt, ahogy Máté is tette.

Mindegyikünket különlegesen szeret, mindegyikünk számára különleges életutat és hivatást tartogat. Ezt a szívünk mélyén érezzük meg a Szentlélek sugal-

latára körülményeink révén, vagy azok tanácsai és útmutatásai által, akik szeretnek minket. Bár a legkülönbébb módon, mégis ugyanazt ismétli:

„Kövess engem!”

Emlékszem arra, amikor megértettem, hogy Isten hív engem.

Egy nagyon hideg téli reggelen történt Trentóban. Édesanyám megkérte a húgomat, hogy hozzon tejet egy tőlünk két kilométerre levő helyről. A nagy hideg miatt ő nem akart elmenni, és a másik húgom is visszautasította a kérést. Akkor megszólaltam: „anyukám, elmegyek én.” Fogtam az üveget, és elindultam. Félúton különös dolog történt: az volt a benyomásom, mintha megnyílt volna az ég, és Isten arra hívott volna, hogy kövessem őt. „Add nekem magad teljesen” – hallottam a szívemben.

Olyan egyértelmű hívás volt, hogy azonnal válaszolni akartam rá. Beszéltem róla a gyóntatómnak, aki megengedte, hogy örökre Istennek ajándékozzam magam. Ez 1943. december 7-én történt. Sohasem leszek képes rá, hogy kifejezzem, amit azon a napon a szívemben éreztem: Istennel kötöttem házasságot. Mindent vártam tőle.

„Kövess engem!”

Ez az ige nemcsak életünk sorsdöntő választásaira érvényes, Jézus minden nap megismétli. „Kövess engem!” – javasolja legegyszerűbb

hétköznapi kötelességeink teljesítése közben. „Kövess engem” – mondja abban a próbatételben, amelyet át kell ölelnünk; a kísértésben, amelyet le kell győznünk; a szolgálatban, amelyet meg kell tennünk...

Hogyan válaszoljunk hívására?

Úgy, hogy megtesszük, amit Isten kér tőlünk a jelenben, ami mindig különleges kegyelmet hordoz.

Kötelezzük el magunkat ebben a hónapban, hogy határozottan Isten akaratának szenteljük magunkat: a testvérnek, akit szeretnünk kell, a munkának, a tanulásnak, az imádságnak, a pihenésnek, annak a tevékenységnek, amelyet éppen végzünk.

Meg kell tanulnunk minden pillanatban meghallani szívünk mélyén Isten hangját, amely lelkiismeretünkön keresztül is szól, és megmondja, hogy Ő mit kér tőlünk. Legyünk készek mindent feláldozni, hogy teljesítsük kérését!

„Add meg, ó Istenünk, hogy egyre jobban szeressünk téged, és ne csak napról napra, mert lehet, hogy túl kevés napunk van hátra. Add meg nekünk, hogy a jelen minden pillanatában teljes szívünkkel, lelkünkkel és erőnkkel szeressünk téged abban, ami a Te akaratod!”

Ez a legjobb módja annak, hogy kövessük Jézust.

Chiara Lubich

**„Kövess
engem!”
(Mt 9,9)**

Megjelent:
Új Város
2005/6

¹ Vö. Mt 11,19;
9,10-11

KORUNK PESTISE

A ZAJ

Napjainkban egyre több szó esik a környezetvédelemről, azt azonban kevesen tudják, hogy Európa-szerte – a lakossági panaszok alapján – a zajártalom a második legsúlyosabb környezeti probléma.

Soós Rita

Robert Koch Nobel-díjas orvos prófétai módon jóslta meg a XIX. században: „Eljön az idő, amikor úgy kell küzdenünk a káros zajhatások ellen, mint ma a pestis ellen.” Jelenleg az uniós polgárok közel 50%-a él a becslések szerint olyan övezetekben, ahol nem biztosított a lakosság akusztikai komfortja,

és minden ötödik ember van kitéve elfogadhatatlannak tartott hangnyomás-szintnek. Sokkoló adat annak ismeretében, hogy a zaj hosszú távú következményei között szerepel az egészségre gyakorolt kedvezőtlen hatás. E tekintetben a zaj szabályozására irányuló gyakorlati intézkedések nélkülözhetetlenek.

Közösségi szintű probléma-kezelés

1996 óta a döntéshozók szemlélete alapjaiban változott meg. Ezt megelőzően a szabályozás a járművek és berendezések zajszintjének előírásában merült ki. Az egyedi zajkibocsátásra összpontosító módszer nem hozta

Bernát Mihály

meg a remélt pozitív hatást, mert az egyes források zajszintje csökkent ugyan, a zaj összességében mégis nőtt, és soha nem látott térbeli, időbeli terjedéshez vezetett. Az okokat vizsgálva egyértelművé vált, hogy számos esetben a zaj forrása nem helyi eredetű. Elég, ha csak a közúti, a vasúti és a légi közlekedésre gondolunk. Az eredményes beavatkozást számos hiányosság nehezítette. A döntéshozók, a civil szervezetek és a lakosság számára nem volt elérhető egy átfogó kép a környezeti zajállapotról, valamint a lakossági érintettségéről, a konfliktushelyzetekről. Világossá vált, hogy a megoldás nem lehet csupán helyi jellegű. Közösségi megoldásra, többirányú – kiterjedt területi, és szektorok közötti (pl. közlekedés, várostervezés) – együttműködésre van szükség! A zajtartalom kezelésében a hangsúly a helyi szintről közösségi szintre helyeződött.

Stratégiai zajtérkép: az ötlet lényegi eleme

A laikus számára furcsának tűnhet, ám az új szabályozás legfőbb eleme, hogy első lépésben ún. stratégiai zajtérképet kell készíteniük a tagállamoknak a területükön található, meghatározott kritériumok szerinti nagyvárosi agglomerációkra, nagy forgalmú közutakra, vasútvonalakra és a fontosabb repülőterekre. Ezek a térképek megjelenítik a meglévő terhelés okozta tényleges problémákat, konfliktushelyzeteket – a túllépés mértékét, az érintett lakosság és zajra érzékeny intézmények (iskolák, kórházak) számát. Mindennek ismeretében intézkedési tervet kell kidolgozni a kritikus helyzetek kezelésére. Az

uniós tagállamok irányelvben foglalt kötelezettsége, hogy az előírásokat jogrendjükbe beépítsék, valamint a stratégiai zajtérképeket, intézkedési terveket adott határidőre a Bizottságnak megküldjék. A Bizottság céljai között szerepel, hogy a zajszintekre vonatkozó adatokat és információkat a széles közvéleményhez eljuttassa. A zajtérkép vitathatatlan előnye, hogy mind a döntéshozó, mind a lakosság szembeesül a problémával. Ezenkívül, ha van egy jól működő civil szféra, nyomást gyakorolhat a „területgazdára”, és kikényszerítheti a cselekvést.

Szemléletváltás

Ma még nehéz elképzelnünk, de a zajtérképpel kapcsolatos lehetőségek tárháza szinte végtelen. A zajtérkép nem a fiókokban porosodó akták számát kell, hogy növelje, hanem küldetése segíteni minden döntéshozót, legyen szó autópálya építésről vagy a város központjában lévő pályaudvar korszerűsítéséről. Párizsban és Bécsben például számos utat vittek a föld alá, amivel a környezet komfortosabbá

vált, a lakó- és egyéb célú épületek felértékelődtek. Ezenkívül a térkép fontos információhordozó lehet a legkülönbözőbb szakmák, életállapotú emberek számára. A közösségi szintű zaj elleni védelem

EGYÜTTMŰKÖDÉSRE ÉPÜLŐ SZABÁLYOZÁS

2007-ben az **EnviroPlus Kft** szakmai vezetésével készült el Budapest és vonzáskörzete stratégiai zajtérképe és intézkedési terve. **Berndt Mihály** ügyvezetőt kérdeztük a hazai tapasztalatokról:

- Mi a legfőbb tanulsága a zajtérkép elkészítésének, és mi változott azóta?

- A zajtérkép elkészítése egy városi agglomeráció valamennyi érintett szereplőjének új módon történő valódi együttműködését kéri. A környezeti zaj elleni küzdelem nem csak a környezetvédelem ügye. Az érintett települések, szakterületek együttműködése vezethet eredményre. Az új szabályozás végrehajtása során világossá vált, és kezdünk egyre szélesebb körben ráébredni arra: egymásra vagyunk utalva. Akkor lehet eredményes a zaj elleni védekezés, ha a „másik fél” előnyét is szem előtt tartva keressük a megoldást. „Nyerő-nyerő” játszmát lehet, és kell is folytatnunk.

- Hogyan lehetne jobban kihasználni a zajtérképben lévő lehetőségeket?

- Azt hiszem, még nem fedeztük fel, hogy az előállt adatbázist kitűnően felhasználhatjuk településrendezési tervek, hatásvizsgálatok készítéséhez. Mivel számításokra alapul, jövőbeli helyzetek részletes bemutatására is alkalmas. Lehetővé teszi a kommunikációt az érintettek széles körével, esélyegyenlőséget biztosít a nyilvánosságnak. Az előállításhoz alkalmazott szoftver képes légszennyezettségi térképet is készíteni. Hosszabb távon megvalósítható a környezetvédelmi információk egyetlen rendszerben való kezelése. A zajtérkép nem csak a városok számára nyújthat segítséget egy-egy „zajos” probléma kezelésében – a lehetőség mára már mindenki (kisebb városok, üzemi létesítmények) számára is adott.

gi szintű zaj elleni védelem mindenkitől szemléletváltást kér! Nálunk talán még a zaj elleni küzdelem a kipipálandó feladatok közé tartozik, a nyugati példa azonban jól mutatja, hogy a közös gondolkodás sokkal több lehetőséget rejt magában a határértékeknek való megfelelésnél. ■

A HARMADIK ÉVEZRED KIHÍVÁSA

Húsz éves a „közösségi gazdaság”. Összegzés és előretekintés a brazíliai nemzetközi kongresszuson. Közösségi lesz-e a gazdaság 2031-ben?

Bartus Sándor

Növekvő érdeklődés övezi világszerte a *közösségi gazdaság* projektjét, amely polgárjogot nyert az alternatív közgazdasági gondolkodásban, és neves szakértők támogatását élvezi. XVI. Benedek pápa is kiemelten beszél róla a *Caritas in Veritate* kezdetű enciklikájában. Eddig sokak számára utópiának tűnhetett, most azonban egyre többen gondolják úgy, hogy éppen a megfelelő válasz lehet a korunkat sújtó világméretű gazdasági válságra.

A projekt alapításának huszadik évfordulóját ünnepelték Brazíliában egy nemzetközi kongresszuson és a hozzá kapcsolódó nemzetközi találkozón.

„Üzenjük a világnak São Paulóból”

2011. május 29-én az ezerhet-száz jelenlévő és az interneten bekapcsolódók előtt a fiatalok tizenhét nyelven olvasták fel az

ünnepi záródokumentumot. Hitüket, reményüket fogalmazták bele, hiszen ők a jövő letéteményesei. Éppen ezért kívánják, hogy „2031-ben a gazdaság közösségi legyen.” Meggyőződésük, hogy történelmet írnak a húsz évvel ezelőtti prófécia megvalósításával, amely minden ember javát szolgálja.

A találkozót egy négynapos kongresszus előzte meg 650 résztvevővel 37 országból, köztük kettőn Magyarországról.

CN(2)

Születőben egy új típusú vállalkozó

Mint *Luigino Bruni*, a projekt nemzetközi koordinátora emlékeztetett rá beszédében, a *közösségi gazdaság* egy „hibás gazdasági rendszer kritikájából” született, amely felhőkarcolókat épít, ám nem tud mit kezdeni a gyermekkel, aki ott hal éhen a tövében. Az elégedetlenség indít bennünket arra, hogy változást hozzunk a cégek, a vállalkozások életébe, és új alapokra helyezzük a munkatársainkkal való kapcsolatot, mert egy közösségibb, testvéribb fejlődési modellre vágyunk.”

Chiara Lubich elképzelése a modern gazdaság alapstruktúráját újítja meg, a vállalkozást. A projekt elsősorban olyan vállalkozót feltételez, aki „nem csak szeleteket ad a tortából a szegényeknek, hanem új tortákat tud létrehozni” – fogalmazott Bruni professzor. További tulajdonságai közt szerepel „a Gondviselésbe vetett hit, és annak konkrét, mindennapi meg tapasztalása a magánéletében és a vállalkozásában egyaránt”. Ez az új szemléletű vállalkozó „testvéri kapcsolatokat épít, tudatosan vállalja az ebből fakadó nehézségeket, de elsősorban az áldásos oldalát nézi. Felkutatja a szegényeket, kirekesztetteket, új vezetési formákat keres.”

Már ennyiből is kitűnik, hogy egy olyan új típusú emberről van szó, aki képes a közösségre, az osztozásra, a szeretetre, ezért hívhatjuk úgy is, hogy *homo agapicus*. Ő az új projekt igazi főszereplője.

Nem hiányoznak tehát a kihívások. Újabb húsz év kell, hogy kövesse az eddigit, amelyben „nem a javak igazságosabb újraelosztása a fő cél a gazdagok és a szegények között, hanem új típusú javak létrehozása” – hang-

A boldogsághoz vezető út

Pontosan húsz évvel ezelőtt született meg a közösségi gazdaság projektje Chiara Lubich braziliai látogatása alkalmával. A Fokoláre mozgalom alapítóját az a megdöbbentő kontraszt készítette konkrét cselekvésre, amit São Paulo nyomornegyedének és felhőkarcolóinak a látványa keltett benne: elképesztő szegénység az egyik oldalon, mértéklet nem ismerő gazdagság a másikon. A berlini fal leomlását követő években járunk, amikor a fogyasztói társadalom teljes térnyerésének lehettünk tanúi. Van-e harmadik, járható út a kapitalizmus és a kommunizmus gazdasági elképzelésein kívül? – ez foglalkoztatta Chiarát.

Javaslatot tett hát a körülötte összegyűlő brazil közösségnek, hogy hozzanak létre vállalkozásokat, de az evangéliumra alapozva. Az Istenbe vetett teljes bizalomból született így egy új elképzelés, és a brazil nép, valamint a Fokoláre világméretű közösségének a nagylelkűségén múlt, hogy az álomból valóság lehetett. Egy olyan működési elv indult útjára a gazdaságban, amely Isten országának a logikáját tükrözi vissza itt a földön, mert a kölcsönös szeretetre épül, és amely képes összeegyeztetni a gazdasági racionalitást az adás kultúrájával.

Az emberi szív legbensőbb vágyát ugyanis nem elégíti ki sem a birtoklás, sem a fogyasztás. A személy valódi kiteljesedése egy egészen új kultúrában képzelhető csak el, ahol legyőzve önzésünket készek vagyunk áldozatot hozni egymásért és másokért, különösképpen a gyengébbekért.

A termelő és szolgáltató szektorból ma világszerte több mint 700 cég működik e projekt keretében, amely az evangélium szellemiségén alapul, mégis csatlakoznak hozzá más világnézetű emberek is, akik számára vonzó a lényege, a közösségi gazdaság, amely a kapcsolatokra és a kapcsolati javakra összpontosít. Ezért lehet benne megtalálni – már itt a földön – a boldogsághoz vezető út „világi” formáját.

súlyozza Bruni. A *közösségi gazdaság* ugyanis másképpen termeli meg a javakat: fenn tartható, testvéri, igazságos módon, a munkatársak tényleges bevonásával a cégvezetésbe. Az adás kultúrája ebben az értelemben nem csupán azt jelenti tehát, hogy pénzt adunk, hogy anyagiakkal segítünk. „A vállalkozó elsődleges adománya az, hogy kreatív módon belead mindent: vállalkozói hivatását, tehetségét, problémamegoldó képességét, és ez által új dolgokat hoz létre, megváltoztatja a szűkebb és tágabb környezetét, amelyben működik.” Egyszóval: új lehetőségeket teremt másoknak.

A jövő 2031-ig

A *közösségi gazdaság* következő nagy nemzetközi kongresszusára húsz év múlva, az alapítás negyvenedik évfordulóján kerül majd sor. Bruni professzor szerint úgy kell folytatni a megkezdett utat, hogy a projekt valóban megfelelő válasz lehessen a „világ töviskoszorújára”, és „ne kesse le történelmi találkáját”, ahogy Chiara fogalmazott. Fény és világítótorony lehessen sokak számára. A bajok orvoslására nagyon konkrét megoldásokra van szükség. Ezért „alázattal ugyan, ámde karizmatikus bátorsággal a párbeszéd és az egység eszközei kell, hogy legyünk mindazok számára, akik őszintén vágnak egy új és szolidáris gazdaságra – folytatta Bruni. Nyilvánvaló, hogy sokakkal együtt járulhatunk csak hozzá egy új piacgazdaság és egy közösségi gazdasági rendszer megteremtéséhez.” ■

A kongresszusnak a Ginetta Máriapoli adott otthont, São Paolótól 50 kilométerre. Lelkedéssel és tervekkel telve tért haza a magyar küldöttség két tagja.

Ferentzi Éva – orvos, vállalkozó:

Több „aha-élménnyel” gazdagodtam az út során. Egyik este öt brazil professzor tartott előadást, és egyikük éppen az ottani *favellasok* életét mutatta be. Azon morfondíroztam, hogy ezt most miért is kell nekem végighallgatnom. Már mindenki nagyon fáradt volt. Aztán hirtelen kigyúlt a fény: hogyhogy miért? Hát éppen ezekért az emberekért, rászorulóikért dolgozom! Ők a KG javadalmazottai.

A másik előadó a Comunione e Liberazione-hoz tartozott. Ahogy felvázolta, hogyan működtek az intézményeiket, egyszer csak belém nyilallt: hiszen ellopta KG gondolatát! Aztán, amikor az ember szeretetből megtér, nekem is egyből eszembe jutott, hogy jaj de jó, hogy „ellopta”, csak terjedjen minél tovább! Mert sosem lesz nagyon sok ezekből a vállalkozásokból: olyan, mint a só, mint a kovász. Kevés van belőle, de át kell, hogy járja a társadalmat!

A nagy fáradtságunk ellenére válasznak éreztem a kitartásunkra (az elmúlt és a következő 20 évi kitartásunkra is gondolva): Ez menni fog! A világ tényleg erre vár!

Smohay Ferenc – közgazdász:

Régóta foglalkoztat a közösségi gazdaság, de a braziliai nagygyűlés igazi változást hozott: meg is szerettem. Világos lett számomra, hogy bármilyen kicsi mag formájában látjuk most, benne van a potenciál, hogy az egyház társadalmi tanításából fakadó többi kezdeményezéssel együtt mutasson egy harmadik utat a gazdaság számára, amely sem nem kommunizmus, sem nem kapitalizmus. Egyszerre nagyon isteni tehát, és nagyon emberi: lélektől lélekig kapcsolatokból épül, sok örömmel, hibával és újrakezéssel.

Engem személy szerint a *Dalla Strada* érintett meg a legjobban a cégvezetők személyes beszámolóin keresztül, majd az ipari park látogatása során is. Joao Bosco kitanulta a táskakészítést Olaszországban, majd hazajött Brazíliába, és 1999-ben elkezdett együtt dolgozni egy árvaházát üzemeltető pappal. Nyolc hónapos képzésben részesülhetett néhány nehéz sorsú fiatal, és utána kaphattak munkát a táskakészítő műhelyben Recifében. Nemrég nyitottak egy üzemet a Spartaco ipari parkban is, Joao Bosco átköltözött São Paulóba.

Egy fiatal srác elmondta a látogatás során, hogy élete legsötétebb időszakát élte, hat évig benne volt a kábítószer-kereskedelemben, amikor jött ez a lehetőség, ami megmentette. Azóta is hálás. Ma már a táskák tervezésében is részt vesz.

Minden reggel 15 perc lelki vagyonszövességgel indítanak, ki hogy van, miből jön, mit vár a naptól.

JMJ 2011 MADRID

Ifjúsági Világtalálkozó Madridban

A fiatalok világméretű találkozására 26. alkalommal került sor, amelynek középpontjában a Szentatya többnapos látogatása állt. A világtalálkozó idei mottóját maga a pápa választotta: „Verjetek benne gyökeret, épüljetek rá és erősödjetek meg a hitben.” (Kol 2,7)

A madridi Cibeles téren Benedek pápa többek között ezt mondta a fiataloknak: „Növeljétek életeteket az isteni kegyelemben, nagylelkűen és középserűségtől mentesen, és tartsátok komolyan szem előtt a célt, az életszentséget.” Majd később két kérdést tett fel: „Krisztuson keresztül tudunk valóban elérni Istenhez, és benne gyökerezve tudunk szárnyakat adni szabadságunknak. Talán nem éppen ez ad okot nekünk az öröme? Nem ez a biztos talaj, hogy felépítsük a szeretet és az élet civilizációját, amely képes emberségessé tenni minden embert?”

(forrás: Magyar Kurír)

AZ EVANGÉLIUM

Forrás: CHIARA LUBICH: Vivere –
la Parola che rinnova, Città nuova
kiadó, 2008, 65-72 o.

Fotó: a Hubble űrteleszkóp felvétele (Nasa)

„Lehetséges, hogy vannak olyan emberek, akik zaklatások, gyötrelmek és könnyek közepette is a Jó Hírről tesznek tanúságot?” Ez a szövegrészlet Chiara 1973. december 6-i beszédéből való, mely különleges lelki tapasztalatának a gyümölcse. Ebben az évben súlyosan megbetegedett, és lelkileg is komoly szenvedésen ment keresztül, miközben az evangéliumnak egy új dimenziója tárult fel előtte.

KEMÉNYSÉGE

Egy napon Jézus a szívemhez szólt, és fénylő módon világította meg szavait. „Atyám! Te mindent megtehatsz. Vedd el tőlem ezt a kelyhet! De ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan te!” (Mk 14,36) Ő is az Atya mindenhatóságát kérte, hogy a szenvedés keresztje enyhüljön? De hát Jézus nem Isten volt, aki ennek következtében egy volt az Atya akaratával? Nem azt olvassuk a Zsidókhoz írt levélben Jézus áldozatával kapcsolatban, hogy „Íme, jövök, Istenem, hogy teljesítsem akaratodat”? (Zsid 10,7)

Ez igaz, de mindazzal kapcsolatban, ami Jézusra várt, az Isten-Ember akarata a maga teljes erejével mutatkozott meg. Abba a ténybe kapaszkodott bele, hogy az Atyának minden lehetséges, ám végül is az Atya akaratának vetette alá magát.

Ezek a szavak békével töltöttek el, sőt nagy rést nyitottak az evangélium egy részének a megértésében, amelyet még nem eléggé húztunk alá.

Az igazat megvallva az elhagyott Jézus sohasem hiányzott lelki életünkől, de azt gondolom, ahhoz, hogy Isten magához vonzzon, lelkünket – és így tesz mindenkivel, aki elkezd élni Ideálunkat – először a szeretetre, ígéreteinek megvalósulására, a hegyeket elmozgató hitre, és arra a bizonyosságra irányította, hogy ha kérünk, akkor kapunk, amit folyamatosan megtapasztalunk.

Most viszont észrevettem, hogy az evangéliumban volt valami más. Eszembe jutottak egymás után az ehhez hasonló mondatok, mint: „Megrendült a lelkem...” (Jn 12,27); „Remegni kezdett és gyötrődni. Majd így szólt hozzájuk: Halálos szomorúság fogta el lelkemet.” (vö. Mt 14,33); „Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket.” (Mt 5,4); „Boldogok vagytok, akik most sírtok, mert nevetni fogtok.” (Lk 6,21); „Amikor közelebb érve megpillantotta a várost, megsiratta.” (Lk 19,41); „Lázár halálakor Jézus könnyekre fakadt.” (Jn 11,35)

Létezik tehát az evangéliumnak egy nyers vonása, amelyet nekünk keresztényeknek is élnünk kell?

Nem csak olyan otthonok, helységek és települések vannak, mint például Loppiano, ahol az öröm és az evangéliumról tett tanúságtétel ragyog minden ember arcán?

Lehetséges, hogy vannak olyan emberek, akik zaklatások, gyötrelmek és könnyek közepette is a Jó Hírről tesznek tanúságot? Előfordulhatott volna az is egy napon, hogy újból és újból, hosszasan kérünk, de nem kapunk semmit?

Igen, előfordulhatott volna.

Alapjában véve Jézus mindig is ezt mondta: „Aki követni akar, vegye fel keresztjét” (Lk 9,23), a legteljesebb visszautasítás szimbólumát. Jézus mindig is ezt mondta, de még nem eléggé értettük meg.

Most eljött ennek a pillanata. Eljött a pillanat, hogy megértsük azt a legnyilvánvalóbb igazságot, amit Jézus a földre hozott, hogy Országá nem e világból való, és fel kell mennünk, hogy vele együtt élvezzük az örök országot azon fájdalom következtében, amelyeket itt a földön jól viseltünk el, hogy itt semmi másnak nincs értéke, csak annak, amit az örök életért teszünk, hogy ha egy olyan ragyogó dolog is, mint Isten műve, ha nem Isten, akkor el kell szakadnunk tőle és Istenre kell bízunk, ha ez az akarata.

Bátorság tehát! Ne csak félig éljük az evangéliumot.

Az evangéliumban rejlő nyersesség, (természetünkhöz képest) ne fékezzen le, hanem lendítsen be abba a bízalomba, hogy Isten nem vonja meg kegyelmét a legtragikusabb pillanatokban sem.

Persze az evangéliumban ilyen módon meglévő fájdalom megmutatkozása szívünket több komolysággal és kevesebb lelkesedéssel tölti el a földi értelemben vett szép, ideálbeli dolgok vonatkozásában is, de nem jelent akadályt abban, hogy megvalósuljon Jézus ígérete: „Az én örömöm teljessége töltse el őket.” (Jn 17,13) Talán ezt a teljességet még nem tapasztaltuk meg. Az evangéliumban végtelen mélység van.

Könnyek, képtelenségek, félelmek közepette is kiáltunk újra és újra, mindig és minden körülményben, hogy hiszünk a Szeretetben, abban a Szeretetben, amely egyetlen ívben öleli át a földi és az örök életet.

Chiara Lubich

Fordította: Tóth Judit

A Fiatalok az Egyesült Világért Mozgalom nyári táborának ebben az évben Eger városa adott otthont. Augusztus 2-a és 7-e között 220 résztvevő érkezett ide, hogy együtt táborozzon és egy újfajta életstílusról, a testvériségről tegyen tanúságot.

LÉGY JELEN!

Fotó: Papp Gábor (6)

A tábor egyik délelőttjén a városért végzendő munkákhoz készülődtünk, amikor az egyik helyi segítő egy mobiltelefont nyomott a kezembe. A készülék kisvártatva megszólalt és az egyik legnagyobb kereskedelmi televízió programszerkesztője érdeklődött a vonal túlsó végén. Táborunk addig is nagy sajtónyilvánosságot kapott, ebben a hívásban pedig egy újabb lehetőséget láttunk megcsillanni. De mit is lehetne mondani erről a táborról? Miért érdemel figyelmet? Miért érdemes bárkinek idejönni? Beszélgetés kezdődött... Először a mottóról. Mit jelent jelen lenni?

Azt, hogy megpróbálunk valóban *jelen lenni* Isten, önmagunk, egymás és a társadalom számára, hogy olyan életet élhessünk, mely méltó egy fiatalhoz; kreatív és hiteles. A testvériség a *hogyanra* ad választ: testvérként vagyunk jelen, mert ez az, ami képessé tesz felülmúlni önmagunkat, így találunk rá az igazi közösségi megoldásokra, és az igazi önmegvaló-

sításra is. Ez a kulcsa az egység sokféle megnyilvánulásának, ami felé törekszünk. A tavalyi pécsi tábor *kapcsolat-közösség-kultúra* mottója után megtartjuk a folytonosságot: most még mélyebbre megyünk. A témánk a testvériség

mint aktív életstílus és közösségi kultúra. A testvériség alatt egy életformát értünk, amiből egy egész kultúra tud kibontakozni - az élet minden területén (magánélet, közelet, sport, művészetek, tudományok stb.). Ez a kultúra szembemegy az individualizmus-

sal, a konzumizmussal, és a virtuális kapcsolatokkal, amelyekből a fiatalok kezdenek kiábrándulni. A testvériség nem egy gyorsan lelohadó lelkesedés, hanem állandó motivációt és hajtóerőt ad, hogy kapcsolataink hitelesek legyenek. A testvériség életre váltásával találjuk meg igazi identitásunkat, mely a másokkal való kapcsolatban bontakozik ki. Így ismerjük meg a többiek is igazán, és így lesznek értékes, mély barátságaink. Akkor érezzük magunkat értékesnek, ha adhatunk, ha valóban *jelen vagyunk*.

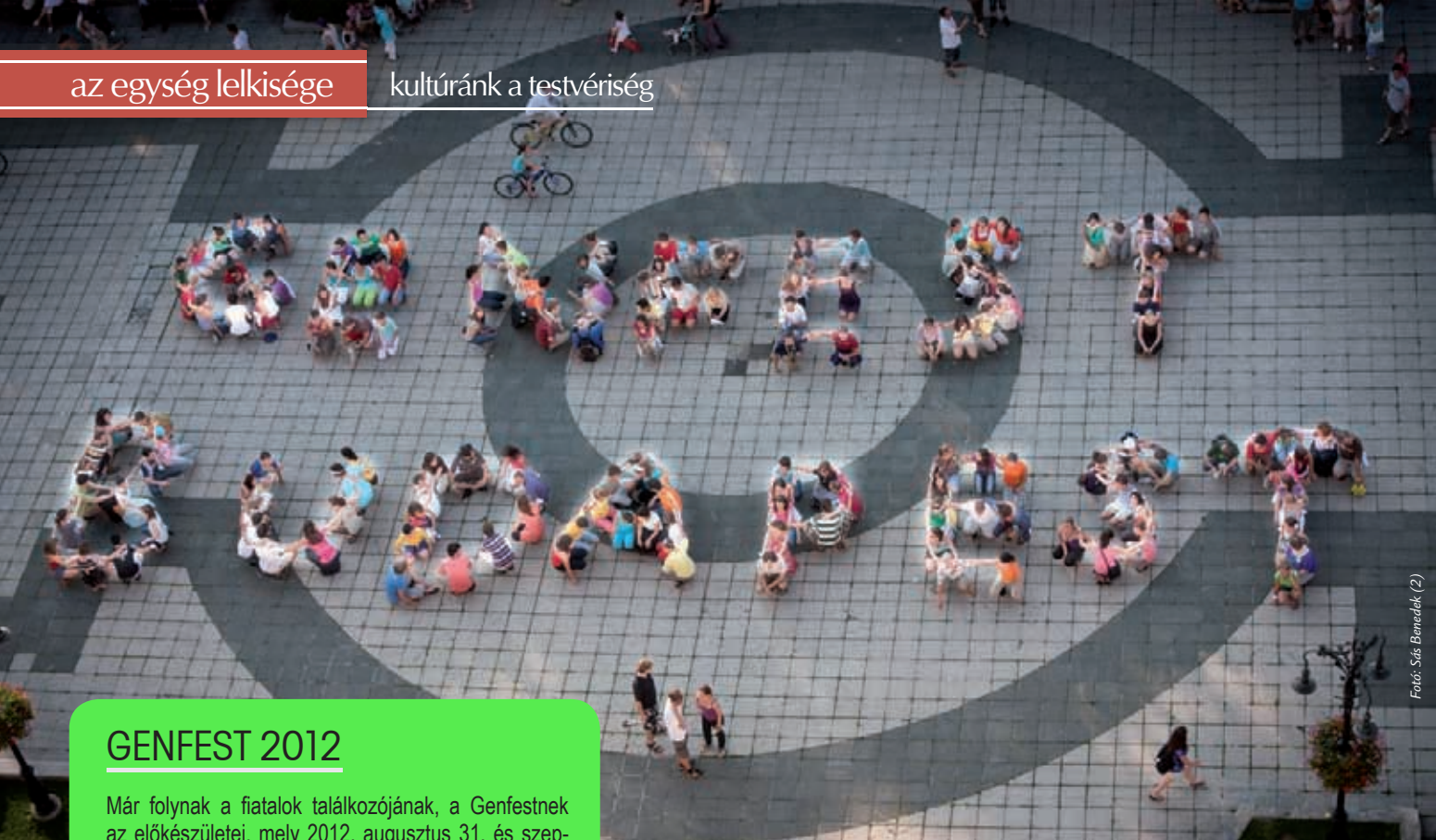
Ezt követően röviden, címszavakban a tábor életéről beszélgettünk. Mi történik itt? Hogy érzik itt magukat a fiatalok?

Erről a legjobb, ha maguk az érintettek mesélnek:

„Első nap után villámgyorsan megfogalmaztam magamnak, hogy jövőre a testvéreimet is magammal hozom; második nap után pedig azt is, hogy minden barátomnak itt a helye...”

Góbel
Ágoston

Fotó: Sós Benedek (2)

GENFEST 2012

Már folynak a fiatalok találkozóinak, a Genfestnek az előkészületei, mely 2012. augusztus 31. és szeptember 2. között kerül megrendezésre Budapesten. Ez a világméretű rendezvény Istentől tesz tanúságot a fiatalok életén keresztül, nyitott bárkinek, aki magának érzi az egyetemes testvériség gondolatát és tenni is szeretne érte. Terveink szerint nem csupán három napig tart majd, hanem a világméretű testvériség felé haladás csúcspontja lesz. Az előkészületekben nemcsak a táborlakók kapnak szerepet, esetleg Budapest és Eger városa, hanem mindenki, aki építeni akarja ezt a közös ügyet. Már nincs egy év addig! Legyünk jelen minden pillanatban a Genfestért!

„A legszebb talán az, hogy a beszélgetések, mély pillanatok nem szakadnak meg a csoportbeszélgetések végével, hanem utána ketten összenéztünk, és elindultunk. A szavak egymás után ömlöttek... Gyönyörű volt.”

„A mottóhoz annyit fűznék hozzá, hogy a táborozók közül mindenki egy zöld pontot viselt, ami a közösségi hálók chat-es programjában az „elérhetőség”-re utal; itt vagyunk, jelen vagyunk, lehet hozzánk fordulni!”

„Különösen örülök, hogy szó van a cigány-magyar kapcsolatról! Nagyon aktuális kérdés. Jó tudni, hogy érdemes építeni a hidat erről az oldalról, hiszen már a másik oldalról is épül!”

„Remek ötlet volt az interaktív kápolna, finom volt az epres limonádé és köszönöm a befogadó légkört, ami segít megnyílni!”

„Életem legjobb tábora! Nagyon jó témák jöttek elő a fórumokon (gondolkodó közösségek, férfi-női szerepek, Facebook, stb...) az volt a nehéz, hogy nem volt egyszerű eldönteni, melyik programot válasszam.”

„A tábori téma (a teljes jelenlét) nekem nagyon komoly és régi fel-

adat, ami a közelmúltban háttérbe szorult. Köszönöm, hogy ezt most megint előhoztátok bennem!”

„Négy tételt mutattak be nekünk a borkóstoló során. Az éppen általunk ízelet bor jellemzése mellett a meghívott borász szót ejtett a magyar borászat helyzetéről és különösen is Egerről, nem rejtve véka alá személyes véleményét és keresztény értékrendjét.”

„Nagyon örülök, hogy ilyen sokat tudunk segíteni Egernek a munkákon keresztül! Évek óta kedvenc a Teddy Maci program, most sem volt ez másként!”

„Úgy érzem, ez a tábor sok kegyelmet hoz Istentől. Hozzájárul ehhez az is, hogy ott-hon érzem magam ebben a közösségben, és nyílt szívvel tudom befogadni az embereket, érzéseket, gondolatokat, véleményeket.”

„Erre a megújulásra van szükségem! Hajrá GENFEST 2012!”

www.ujifju.hu

Papp Csaba

AMIT A LEGKISEBBEK ADNAK

A közösségi gazdaság hallatán hajlamosak vagyunk a felnőttekre gondolni, pedig nem érdemes figyelmen kívül hagyni a gyermekek szegények iránti gondoskodását.

Chiara Lubich szegények iránti szeretete a gyerekeket is megérintette, ezt fejezi ki egyik daluk is: „Jézus, aki itt vagy a szegényeinkben, nem kell többé szenvetned, amíg mi itt vagyunk.”

Ezért Rómában, majd nemzetközi szinten sorra alakultak a „Szeretetszinkrája” elnevezésű kis cégek, ahol nyakláncok, karkötők és egyéb általuk készített termékek kerülnek eladásra. Ennek bevételét a felnőttekhez hasonlóan, ők is három részre osztják: egyik részt közvetlenül a szegényeknek adják, a második részt a cég fejlesztésére és a harmadikat az új emberek képzésére. Magyarországon is csatlakoztak a gyerekek ehhez a projekthez, és időről-időre tesznek is ezért a célért.

Legutóbb Szegeden állítottak fel egy hosszú asztalt, ahová kitétték a gyöngyöket, fonalakat. Mindenki nagy örömmel, lelkesedéssel látott munkához, hogy a legszebbet fűzze. A lelkesedés és a zsidongás ellenére sikerült egymásra figyelni, kicsit megtervezni a munkát, beosztani a gyöngyöket, esetleg lemondani egy színről, egy elképzelésről, türelmesen várni az ollóra, a megfelelő tűre, sőt még arra is készek voltak, hogy a másik javaslatára lebontsák az addig elkészített nyakláncot, és a közös új ötlet szerint lássanak megint hozzá egy még szebb termékhez.

Soha ennyi szép nyaklánc és karkötő nem készült. A sok örömtől sugárzó arc arról beszélt, hogy mindenki úgy érezte, az övé a legszebb, és ami még ennél is fontosabb, a többieknek is tetszett.

A kitartóbbak még késő délután is folytatták a munkát, gyakran játék helyett inkább beszaladtak dolgozni. Fűzés közben beszélgettek arról, milyen jó lenne mindig ilyen szeretetben élni.

A vasárnapi mise után a templom előtti téren árulták az elkészült termékeket, öröm volt nézni, ahogy türelmetlenül várták az első vevő érkezését. Volt olyan kislány, aki elárulta a felnőtteknek, szeretné megvenni az elkészített karkötőt az anyukájának.

Mikor azonban látta, hogy egy néni több pénzt tudna felajánlani érte, inkább lemondott róla. Szemben egy koldus kéregetett. Íme, egy lehetőség, hogy teljesen közvetlenül segíthessenek. Páran a reggeliből kimaradt péksüteményeket a bácsinak ajánlódzkodták. Az árusítás közben úgy látszott, az embereknek is tetszik a lányok lelkesedése,

kis idő múltán már alig volt árulnivalójuk, mégis sokáig maradtak, hogy válaszolhassanak a felnőttek kérdéseire.

A gyűjtés végén izgatottan számoltak, örömmel látták munkájuk kézzel fogható eredményét, amelyet azóta Pakisztánba küldtek a rászorulóknak.

Az öröm pedig elsősorban nem a befolyt összegnek szólt, hanem annak, ami ékszerré tette a műveiket, a legértékesebb, amire megtaníthatjuk a gyerekeket, és egyben a legfontosabb, amire emlékeztetnek bennünket: a másokért való élet, a munka gyümölcseinek a megosztása, a közösségben való lét öröme. ■

Szeles Márta

A HOSSZÚ ÉLET TITKA

Pasquale Ionata pszichológus tanácsait megfogadva élünk minél tovább, minél jobban! Hozzuk mozgásba minden energiánkat, és ne sodródjunk a körülményekkel!

Banzáj – mondják a japánok, amikor felköszöntenek valakit, vagyis: „Tízezer évig éljen!” – kívánják neki. Kínában, ahol közismerten nagy kultusza van a hosszú életnek, ugyanezt így mondják: Ván szuj, ván szuj. A kínaiak szerint a korai halál az egyik legnagyobb sorscsapás.

Számos többé-kevésbé téves elképzelés forog közszájon arról, hogyan lehet szép kort megélni.

Most a legújabb csodaszer éppen az, hogy elég egy kicsit stresszelni magunkat, ha tovább szeretnénk élni. Nem vicc, bár annak tűnhet. Soha eddig ilyen széleskörű kutatások nem bizonyították még a hosszú élet titkát. *The longevity project* néven ismertté vált amerikai tanulmány, amelyet Howard S. Friedman és Leslie Martin dolgozott ki, gyakorlatilag pontot tesz az 1921-ben Lewis Terman által elindított kutatásokra, és levonja a következtetést: ha a könnyebbik végén fogjuk meg a dolgot, azzal nem feltétlenül jár együtt, hogy szép idős kort élünk meg.

Minek mekkora súlyt tulajdonítunk, inkább ez a kérdés. A kutatók azt tanácsolják, hogy tudatosan éljünk, mert így nem csak az

egészségünkre vigyázunk, hanem előnyös kapcsolatokat is kialakíthatunk, és megteremthetjük a feltételeit egy nyugodt, hosszú életnek. A pozitív stresszben ugyanis olyan életenergia van, amely elevenséggel tölti el a szívet és az elmét. Hol van akkor a beletörődő, közönyös, kényelmes életvitel?

Szinte rögtön eszünkbe jut a nemrég boldoggá avatott II. János Pál pápa, akit éppen ez az erő tartott életben a lehető legtovább. [Vagy gondolhatunk más nagy emberekre: Kossuthra, aki – és nem is napjaink kiváló orvostudományi ismeretei mellett – 92 éves koráig élt és munkálkodott, a Nobel-díjas Szentgyörgyi Albertre, a C-vitamin előállítójára, aki 93 évig élt, vagy a 90 évesen elhunyt Szabó Magdára, aki mindvégig dolgozott, interjú-

kat adott. – *A ford.*] Persze, oktalanság lenne azt hinni, hogy ezzel már ismerjük is a hosszú élet titkát. Életünk kulcsa Valaki másnak a kezében van. Másrészt, nem az évek számától függ, hogy hagyunk-e valamilyen jelet magunk után. Kérdés az, hogy mi, közönséges halandók, akik nem vagyunk se pápák, se művészek, se tudósok, hogyan viselkedjünk? Fogadjuk meg ezzel kapcsolatban munkatársunk, *Pasquale Ionata* pszichológus tanácsait.

- A stressz játékos is lehet?

- A stressz önmagában nem rossz. A kifejezést először Selye János magyar származású tudós írta le 1936-ban a *Nature* című folyóiratban. [*Életünk és a stressz* című könyve 1964-ben jelent meg magyarul, ami azonnal hihetetlenül olvasottá és idézetté vált. Sokszor megfordult hazánkban, előadásokat tartott, interjúkat adott és gyakran szerepelt különböző televíziós műsorokban is – *A ford.*] Csak azóta a kifejezést elköptatta a sajtó, meg pontatlanul is használják, mintha kizárólag valamilyen ártalmas dolgot jelentene. Ez a fajta stressz valóban létezik, és igazából *distressz*nek kellene nevezni, ahogy Selye könyvében olvashatjuk. Létezik azonban a játékos stressz is, amelyre az élet-erő, a jó fizikai közérzet a jellemző. Elég csak arra gondolni, mekkora pszichikai és fizikai erőket képes mozgósítani egy utazás, egy jól sikerült nyaralás, vagy egy fontos és sikeres vizsga. Ezért ahelyett, hogy a stressz kiküszöbölésére törekednénk, jobban megéri azt a magunk hasznára fordítani.

- Ez azt jelenti, hogy a stresszt valamilyen irányítani lehet? Mi a módja?

- Stresszkeltők azok a tényezők, amelyek alkalmazkodásra kényszerítenek minket, és megdolgoztatnak, amíg újra egyensúlyi helyzetbe nem jutunk. Mindenki elbír valamekkora stresszt, de mindenkinél más-és más a tűréshatár. Ezek alkati különbségek, függenek az életstílustól, edzettségtől. Nem tudjuk ugyan megváltoztatni valakinek az alkatát, de tudatos ráneveléssel változtathatunk a reakcióinkon. Nehogy azt higgyük azonban, hogy vasból vagyunk. Amikor szükségünk van rá, ne tagadjuk meg magunktól a pihenést testileg és mentálisan, hogy kevesebb stressz érjen, és erőt gyűjthesünk a későbbiekre.

- Tehetünk valamit azért, hogy jó legyen a kedélyünk?

- Hát persze! Mindenekelőtt fel kell ismernünk az akadályait, és kerülnünk kell bizonyos mentális viselkedésmintákat. Elsőként vigyázzunk a mérgezőséggel, próbáljunk meg uralkodni rajta, ha kirobbanna belőlünk. De fizikai aktivitással meg is előzhetjük. Azután óvakodjunk attól, hogy túlságosan kritikusak legyünk, és hogy megszóljunk másokat, különben biztosan elveszítjük a jókedvünket. Egy másik dolog, ami árt a kedélynek, az önsajnálát, amely abból fakad, hogy áldozatnak érezzük magunkat, irigyek vagyunk, megsértődünk, másokhoz mérjük magunkat. Végül, ha valaki nem ismeri a kivárási művészetét, és megfélemledik róla, hogy a „türelmem rózsát terem”, annak kedvét szegi saját kapkodása, türelmetlensége. Eddig az akadályokról szoltunk,

most pedig nézzük, mivel érhetjük el, hogy derűsek, elégedettek legyünk. Például, ahelyett, hogy megnehezítenénk az életünket, jóindulattal viseltetünk magunk és mások iránt. Keressük azokat a dolgokat, amik kedvező hatással vannak ránk, mondjuk, olvasunk jó könyveket, humorosakat is, hallgassunk zenét. Mindenekelőtt azonban tanácsos erősíteni magunkban, hogy olyannak fogadjuk el az életet, amilyen. De semmi passzivitás, beletörődés! El kell fogadni, ami velünk történik, de azután minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk, hogy változtassunk a helyzeten. Ha netán sehogy se tudnánk kimászni valamilyen lelkiállapotból, akkor

Kétségtelen, hogy az alkotókészség is a hosszú élet egyik csodaszere.

Fotó: Horváth Varga Zsuzsa

egy olyan pszichológiai technikát alkalmazhatunk, amit így neveznek: „mintha”. Vagyis tegyük úgy, mintha nem lennénk ilyen lelkiállapotban. Ne azonosuljunk a minket ért kellemetlenséggel; lássuk be, hogy minden viszonylagos, és fejlesszük ki magunkban a helyes arányérzékletet, ne adjunk mindennek azonos súlyt.

Aurora Nicosia
Fordította: Arany Krisztina

IDÉN LENNE SZÁZ ÉVES

Hálát adott élete minden eseményéért, és fel is sorolta, hogy mi mindenért. Nem panaszkodott, derű áradt belőle élete utolsó pillanatáig. Ilonka néni olyan volt, mint egy evangéliumi gyermek.

Téglásy Klára

Teljesen Istennek szentelve akart élni, de nem szerzetesrendben. 1911. augusztus 7-én született *Wisolith Ilonka* néni és már egészen fiatalon elhatározta, hogy nem megy férjhez: „tanítványaim lesznek az én gyermekeim...” És valóban fiatal lányokból hamarosan közösség született körülötte. A „kingás lelkiség” két alappillére – az Istennek tetsző életet nemcsak zárdában lehet megélni és tiszteletben kell tartani a tagok életforma választását – adta az alapját az 1950. március 25-én letett örök fogadalmának. *Mindszenty* bíboros bebörtönzése előtt még jóváhagyta a világiagnak ezt az új közösségét.

A hetvenes években ismerte meg a fokoláre lelkiséget, amelyben a

korábbi lelki indíttatások csodálatos kiteljesedését látta és a Szentlélek ajándékaként fogadta.

Vonzotta *Chiara Lubich*, a Fokoláre Mozgalom alapítójának karizmája, a „Legyenek mindnyájan egy” jézusi kívánság és a közösségben megszülető Jézus jelenléte. Teljes szívvel-lelkével belevetette magát ebbe az új életbe. Megnyitotta otthonát a Magyarországon akkor születő mozgalom fiataljainak. Majd következtek az első találkozók itthon és külföldön. Rendkívüli levelezést folytatott Chiarával, akitől a lelki újjászületés jelképeként egy evangéliumból vett mondatot kapott: „Íme az Úr szolgálóleánya.” Ez segítette élete további éveiben.

Úgy érezte, ez az, amit keresett. Rátalált a „...modern idők nagy

NAPLÓ

Átölelek elhagyott Jézusom!
S egyesítem a magam fájdalmát,
mely a Tied is, a Te szenvedéseiddel,
és felajánlom Mária Művének
terjedéséért.

Boldog órák! Együtt vagyunk és ünnepelek! A szenvedésben is játszunk! Nem feledjük azt, hogy a tabernákulum ajtaja a Másik, a Testvér, akin keresztül lehet betérni Hozzád. Intenzíven élj, nehogy egy hullát találjon a halál Testvér, amikor érted jön. Éld a pillanatot méltóan meghívásodhoz!

„Mindhalálig!” - ezt szeretném mottónak választani készségűl találkozásunkra. Születésnapom hála nap örökre! Tudnom kell, hogy a mennyei születésnapom még inkább az lesz.

Keresnem kell mindig valamit, amivel elhagyott Jézusomnak valamivel kedveskedhetnék, örömet szerezhetnék, s ez a jelen pillanatban életté váltott Ige!

E napokban valaki jött hozzám, s úgy éreztem, hogy nem a legjobbkor, szerencsére a Lélek hangját a következő percben meghallottam: „Jöhet hozzád Jézus nem a legjobbkor?”

Bátran előre! Pillanatról pillanatra jobban szeretni.

varázsára”. „Behatolni a legmagasabb szemlélődésbe és megmaradni elvegyülve a többi között, ember ember mellett” – idézte Chiara Lubich szavait.

Megtalálta hivatását: Istent szolgálni az emberekben, Isten szeretetét elvinni az emberekhez. A Fokoláre Mozgalom önkéntesei között érezte, hogy ezt meg tudja valósítani és teljesen elkötelezte magát. Ekkor már nyolcvan éves volt.

Minden gondolata, minden tette ez volt: adni. „A lelkiségünk-ből fakadó örömmel vonzani a

Fotó: Vízolyi László

ránk bízottakat” – ahogy gyakran mondta. „Életünk sugárzásával újjá formálni az embereket.”

Sok ember volt körülötte, sok kapcsolatot épített. Barátainak sorsát, lelki üdvét a szíven viselte. Mindenkinek a gondját, baját számon tartotta. Már súlyos beteg volt, de mégis érdeklődött más beteg sorsa felől.

A kórházban töltött időszakok alatt is nagyon tudott szeretni! A túlhajszolt nővérből kivarázsolta a viszonzszeretetet. A több mint húsz éve szentségekhez nem járuló betegtársát pedig a szentségekhez vezette.

Igazi apostolkodás volt minden tette. Konkrét segítségnyújtáson kívül, fáradhatatlanul levelezett, telefonált. Amíg csak fel tudta emelni a telefont, addig mindig továbbította a mozgalom híreit a

rábízottainak, mert tudta, hogy számukra azok erőt és örömet hordoznak.

Amikor a rendszerváltás idején

„MINDEN GONDOLATA, MINDEN TETTE EZ VOLT: ADNI.”

azt igyekeztünk élni: „mindenkit szeretni, megkülönböztetés nélkül”, alig hogy ezt hallotta, pár óra múlva levelet írt egy kedves ismerősének. Sok-sok évvel korábban, a kölcsönös tisztelet és szeretet légkörében dolgoztak együtt egy vállalatnál. Akkor, közös erővel,

két nehéz helyzetben lévő embernek tudtak munkahelyet találni. A levélváltás után a felújított barátságuk egyre intenzívebb, meghittebb lett. Annyira, hogy ez a hölgy megnyitotta szívét Ilonka néninek, és imáit kérte családja számára...

Tiszta, gyermeki lélekkel hagyatkozott rá gondviselő Istenére. Betegsége végén már mozdulatlanul feküdt, a kezét sem tudta felemelni. De azt mondta: „Minden nehézséget át lehet vészelní, mert ilyenkor átköltözöm a Mennyei Udvarba, s ez kikapcsol a világból.” Naphosszat kutatta, mi Isten akarata számára. Majd megállapította: „Boldog az ember, ha éli Isten akaratát.” A végén már beszélni sem tudott, egy-egy szót suttogott csak. De azt mondta: „Az Ég és a Föld összeér.” Az Ég 96 évesen, 2007-ben fogadta be Ilonka nénit. ■

DÉLIBÁBOK FÖLDJÉN

Közel kéthetes kikapcsolódás, tele találkozásokkal, meglepetésekkel, természeti szépségekkel, felfedezésekkel, kapcsolatok építésével.

Cinzia Panero

A szépen sorba rendezett biciklik a Budapest felé tartó vonat kerékpárszállító kocsijában várják a következő állomást. „Tokaj állomás, Tokaj állomás” – hangzik a hangosbemondóból. „Köszöntjük kedves utasainkat!”

Fiatalok tömege szállja meg a vonatot. A 2011-es Hegyalja Fesztiválról jönnek. „Ki tudja, milyen élményekkel gazdagodva térnek haza?” – gondolom magamban.

Eszembe jut a fokolárral eltöltött tíznapos nyaralás, a két keréken bejárt 600 kilométeres út, a nagy nevetések, egymás kölcsönös bátorítása, melyek segítettek legyőzni a meleg és a fáradtság okozta nehézségeket. A közösség tagjainak lelkes, baráti fogadtatása, a nem várt találkozások...

Chiara *Jézus a testvérben* című könyvét vittem magammal lelki olvasmányként. Remek útitársnak bizonyult. Segített felfedezni Őt rejtettségében, amikor csak arra

vár, hogy felismerjük. A közöttünk élő szeretet segített ebben a felismerésben, sőt elengedhetetlen feltétele volt annak, hogy Jézus megjelenjen.

Biztosan mondhatom, ezen a nyaraláson megtanultam, hogy a dolgok, a személyek nem mindig olyanok, mint amilyennek első látásra tűnnek. A napsütötte Ecsedi láp érdekes meglepetést tartogatott. Észleltünk valamit, aztán közelebb kerülve kiderült, hogy nem is olyan, mint amilyennek látszott. Hányszor megtörténik ez a mi életünkben is!

Emlékszem például a Tiszakeszin töltött esténkre, amikor Silvival a csendes Tisza-parton sétáltunk. Egyszer csak egy elektromos fűrészsüvítő zaja törte meg a békés nyugalmat. Valaki ebben a szokatlan órában éppen az árnyat adó csodálatos parti fűzek ágait vágta le. Ki az, aki ilyet merészel tenni a természettel? – kérdeztük rögtön egymástól, készen arra, hogy

közelebb érve tegyünk valamit a környezet megóvása érdekében. Egy fiatalember mászott le a fáról. Beszélgetni kezdtünk. A látszat átalakult találkozássá. Közeledik a nagy horgászverseny – tudjuk meg tőle –, ehhez készíti elő a megfelelő helyet. Hozzáértő, élvezetes magyarázata a halfajtákról, a halak évszakonként váltakozó szokásairól a Tisza rejtett csodáiba vitt el minket, ahol egyszerre van jelen Isten szeretete és az ember természet iránti szeretete.

Aztán megjelenik emlékeimben egy másik találkozás. Hosszú nap állt mögöttünk, amikor végigkerekeltünk a híres szatmári „Szilvaúton” és végre megérkeztünk Szatmárcsekére. A biciklim első kereke hirtelen defektet kapott. Még szinte fel sem fogtuk, mi történt, máris a helybeli cigány gyerekek kíváncsi tekinteteivel néztünk szembe, akik kedvesen ajánlották fel segítségüket az érdekes turistáknak. Közben egyre erősödött a

kétség: itt nem fogunk kerékpárszerelőt találni. S a kétség még csak fokozódott, mivel többszöri kérdezősködés után sem tudta senki megmondani, hol található az utca, ahol lefoglaltuk a szállásunkat. Talán összekevertem a helységneveket – gondoltam magamban kissé reményt vesztetten – Szatmárcseke, Tiszacsécse, Tizsakácske – olyan egyformán hangzanak. Néha a magyar nyelv még mindig tud meglepetéseket okozni... aztán maga a település sem tűnik turisztikai helynek.

A hitünk azonban nagyobb bármelyikünk ki nem mondott aggályánál, és végül egy kis eldugott mellékutcában rátalálunk a címre. A kapu mögött csodálatos látvány tárul elénk. Egy „kicsi Svájc”, ahogy a házigazda Imre bácsi nevezi a gondosan ápolt, kerttel körülvett épületeket. Felesége, Magdi néni mosolyogva fogad minket. S miközben a pergola árnyas hűségben szilvalekváros fánkkal és szilvapálinkával kínál, elmondása alapján egy másik Szatmárcseke tárul fel előttünk: ahol a katolikusok és a reformátusok megosztják egymással templomaikat, amíg hol az egyikben, hol a másikban folynak a felújítási munkálatok; ahol a cigány és a magyar lakosság tisztességben, méltóságban él együtt... Közben Imre bácsi jóvoltából a bicikli kereke is foltra talál.

Silvia, Cinzia, Erzső és Kati: a nyári biciklitúra résztvevői.

Felejtetetlen marad a Rozsályban töltött idő is. Kánikula van. Az égető nap UV sugarai elől próbálunk néhány órára árnyékba húzódni, de keresésünk ez alkalommal hiábavalónak tűnik. Végre egy kicsi élelmiszerüzlet mellett, a nyitott kapu mögött megpillantunk egy alkalmas asztalt. Közelebb érünk, amikor erős disznószag csapja meg az orrunkat, az asztalon kókadt legyek küzdenek a hőségben az életükért. Közelünkben fáradhatatlanul működik az uborkaválogató gép két tizenéves örködő tekintete kíséretében.

Az az érzésünk, hogy nemcsak Magyarországon, hanem a világ végén járunk. De nem tudunk mást tenni, mint letöröljük az asztalt és elhelyezkedünk. Társaságunkba

szegődik a tulajdonos felesége. Beszélgetni kezdünk, s most is egy másik világ tárul fel előttünk. Reggel ötkor indul a napjuk, amikor is az uborkaföldön az egyre erősödő melegben, a szúrós növény levelei közül felszedik a termést, amit a szigorú szabályoknak megfelelő gondos válogatás követ.

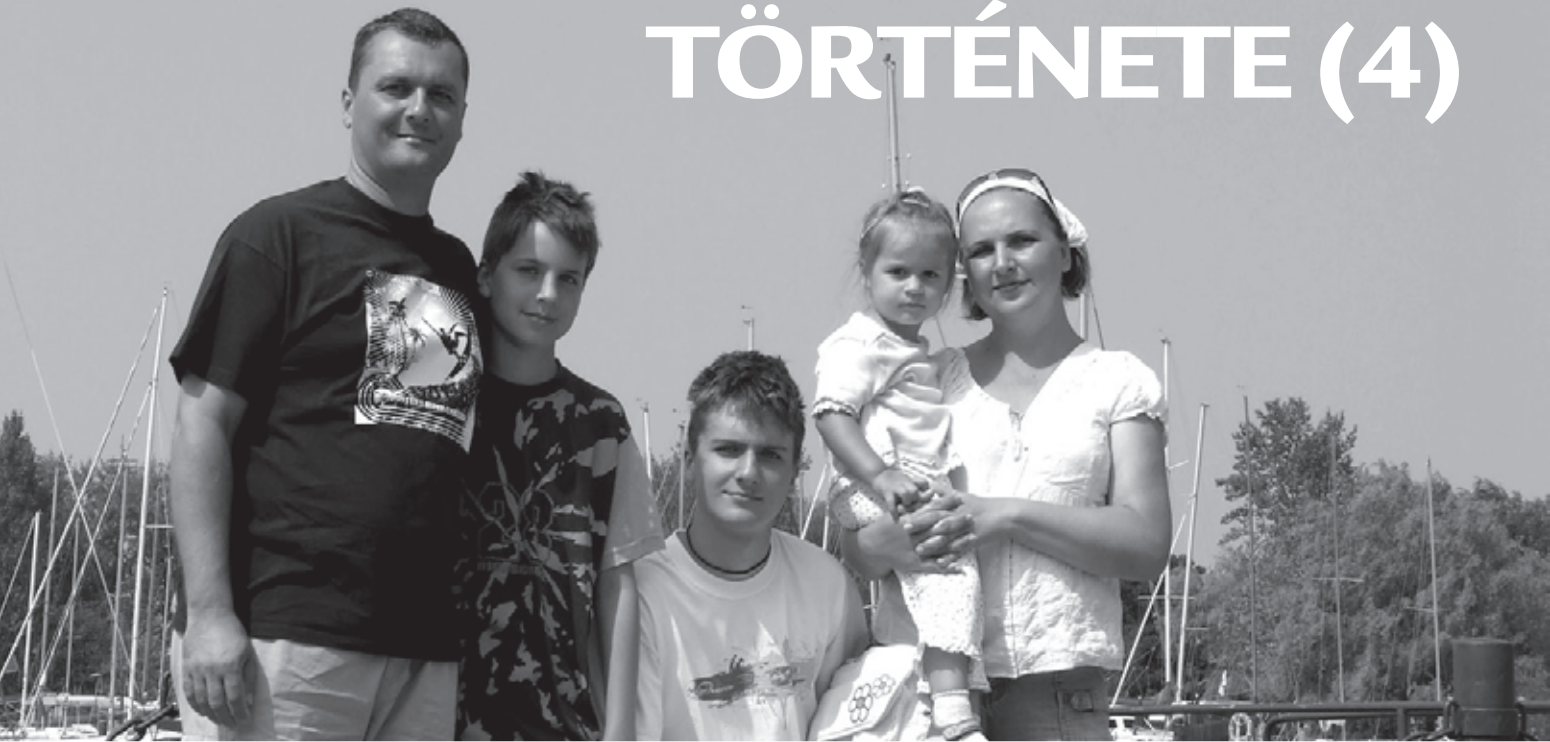
„Nézzétek! – mutat a válogató gép végénél található uborkákra. – Ezek mind túl nagyok a feldolgozó cégeknek, ezért mindössze 5 Ft-ot adnak kilójáért.” Ledöbbenünk, az üzletben kb. 300 Ft-ba kerül egy kiló uborka. Egyre növekvő csodálattal és tisztelettel tekintünk ezekre a nagylelkű, méltósággal teli emberekre, akik képesek nap, mint nap újrakezdeni a nehéz körülmények közepette is. Nem engednek utunkra üres kézzel: jó nagy adag uborka aznap a vacsoránk!

Lassan megérkezünk Budapestre. Itt is, minden nap délibábok várnak rám, de biztos vagyok benne, ha szeretetre nyitott szívvel közeledem hozzájuk, azok is „találkozás” alakulhatnak át.

Fordította: Molnár Katalin

EGY SZERELEM TÖRTÉNETE (4)

Rózsa Attila és Mariann nem mindennapos története annak az illusztrációja, hogy a kudarcok sorozata hogyan érlelnek egy kapcsolatot.

Mariann: Évekig voltunk élettársak, éltünk polgári házasságban, elváltan, és hét éve szentségi házasságban. Három gyermekünk van, és folyamatban van egy kislány örökbefogadása.

Attila: Kettőnk kapcsolata 1991-ben kezdődött egy viharos találkozással. Ebben az időszakban nem voltam Isten-hívő, csak Isten-kereső. Hittem a házastársi hűségben és kész voltam vállalni a születendő gyermekeket. Teltek az évek, szépen haladtunk előre és két fiúnk született.

Amikor elértük azt, amire vágytunk, vágytam, végtelen elégedettség töltött el, és ezt el is mondtam Mariannak, aki meglepően reagálta le lelkesedésemet. Könnyek között közölte, hogy ezt az életet nem tudja tovább folytatni velem. A „miért” kérdésemre, hogy mit tettem, vagy nem tettem meg, nem tudott választ adni. Ekkor úgy éreztem, hogy kihúzták a lábam alól a talajt.

Mariann: Szerelem volt ez első látásra. Megismerkedésünket követő napon mindketten felbontottuk korábbi eljegyzésünket, és

még aznap összeköltöztünk. Itt követtük el az első hibát. Csodálatos hónapok, évek következtek. Semmi nem volt számunkra lehetetlen, a világot kiforgattuk volna a sarkából. Mindketten Isten felé fordultunk, de a legrosszabb utat választva, csak úgy a magunk módján hittünk benne...

Ahogy elmaradtak az esti imák, mi úgy távolodtunk egymástól. Amikor pedig éreztem, hogy baj van, akkor már túl voltam azon a ponton, hogy megoldásokat keressek, csak azt éreztem, egy kiút van: a válás.

Hogy mi volt a baj? Azt vártam, hogy Attila körülrajongjon, hogy vegye észre, ha rossz a kedvem, jöjjön el velem sétálni, néha lepjen meg egy szál virággal, érezhessem mellette, hogy nő vagyok.

Teltek az évek, hat év alatt háromszor cseréltünk lakást, és végül egy olyan házba költöztünk

be, ami Attila álma volt, én pedig belebetegedtem az álmába. Kismama depresszió is beszólt ebbe a lelkiállapotba, ami egyre csak romlott.

Attila: Napokon belül elköltöztem édesanyámhoz, hogy tiszta fejjel tudjak gondolkodni és dönteni. Hónapokig küzdöttem azért, hogy meggyőzzem Mariann, érdemes továbbfolytatnunk, és kértem, oldjuk meg közösen a problémákat, amelyek szerintem nem voltak annyira megoldhatatlanok. Ekkor megjelent Isten az életemben. Hihetetlen módon, de kialakult egyfajta párbeszéd közöttünk. Megkaptam a választ tőle az addig érthetetlen dolgokra. Tükröt állított elém, hogy mit rontottam, mit mulasztottam el.

Mariann: Miután Attila elköltözött, azt hittem, megoldódott az életem, a fiúknak is jobb, én is nyugodtabb voltam. Bár az apjuk nem alszik itthon, minden nap vitte és hozta őket az óvodából, a hétvégéket meg beosztottuk. Felélegeztem, azt gondoltam egyedül is menni fog.

Attila: A válást kimondták, engem meg gyötört a bűntudat, láttam a fiaimat szenvedni, és én magam is szenvedtem, mert már tudtam, mit kellett volna tennem, hogy ne vesztsem el őket. Kerestem a megoldásokat arra, hogy kapcsolatunkat újramegelessük más alapokra helyezve. Így telt el közel négy év.

Mariann: Múltak a hónapok és az évek... Jól éreztem magam Attilával, de nem hittem a változásban, nem hittem a kapcsolatunkban, hogy újból van értelme elkezdni. Közben szenvedtem a magánytól és csodáltam őt...

Attila: A sok sikertelen próbálkozásban és küzdelemben elfáradtam. Fizikailag, lelkileg is. Döntöttem a mellett, hogy elengedem Mariann. Ennek a tudatos kimondása csodát eredményezett. Mariann keresett meg azzal, hogy töltsük együtt a szentestét, és egy szimbolikus gyűrűt adott át nekem.

Mariann: Kimozdított a bizonytalanságból az, ahogy Attila érezhetően, fokozatosan elengedett. Egyre jobban közeledtem felé lelkileg és együttal Istenhez is. Többet jártam közösségébe, és igen nehéz volt arra rádöbenni, hogy kit és mit veszítettem el az elmúlt években. Nem láttam továbbra sem, hogyan lehetne újra kezdeni, de nem tudtam szabadulni egy percre sem attól a gondolattól, hogy nélküle élek. Ezek a kettős érzések aztán szépen letisztultak, és rájöttem, hogy szeretem, most rajtam a sor...

A gyűrű átadásakor örültem is, féltem is, hogy mi lesz a reakciója. Nem volt egymásra borulás, köny-

nyek közötti megbocsátás, de szép este volt.

Attila: Itt kezdődött el egy nagyon tiszta együtt járás, udvarlás, ami egyben fájdalmas is volt. Elhalmoztam őt mindennel, amivel egy kapcsolat kezdetén el lehet halmozni azt a valakit, akivel újra el akarom kezdeni az életem. Később szentségi házasságot kötöttünk.

Mariann: Nagyon szép időszak következett az életünkben. A fiaink odáig voltak, mindenki örült a környezetünkben és mi is lassan lenyugodtunk. Egy érett és csodálatos férfit, apát kaptam vissza. Újból elkezdtem hinni mindenben: Istenben, a házasságunkban, a szerelmünkben.

Ebben óriási szerepet játszottak a bennünket körülvevő, értünk aggódó és imádkozó szüleink, barátaink, plébániai közösségünk. Megtapasztaltuk, hogy milyen fontos a közösség megtartó ereje.

Szerkesztette: Tóth Judit

Rózsa Attila
gyermkeivel,
balról jobbra:
Máté, Anna
és Bence.

Családi fotóalbum (2)

HALLÁSKÁROSULTAK

Mit tudhatunk azoktól az embertársainktól, akik csendben élnek mellettünk?

Nagy Márta

Amikor egyetemista voltam, az egyik fül-orr-gége oktatónk elgondolkodtató kérdésekkel kezdte az órát: „Miért van az, hogy a látássérült emberekkel mindenki együttérez, a hallássérült emberekről pedig vicceket lehet hallani? És vajon mi az oka, hogy siketeknek hívják magukat a hallásukat elveszítettek? Mert a süket szónak eleve lekicsinyítő csengése van.” Pedig ezek az emberek amúgy is sérülékenyek, sokszor elszigeteltek. Talán azért is rendezik meg minden év szeptemberében a hallássérültek világnapját, hogy

az egészséges emberek megfelelő szeretettel és együttérzéssel figyeljenek oda sérült társaikra, és hogy a betegek is találkozzanak, támogathassák, erősíthessék egymást. Az orvostudomány is igyekszik mindent megtenni a bajok enyhítésére.

Az újszülöttkorban felismert hallássérülés jól kezelhető, sőt akár „gyógyítható”, ezért kötelező a szűrővizsgálat. A betegség a várandósság idején keletkezhet, károsító hatások következtében (fertőzés, gyógyszerártalom, agyi sérülés), de öröklődő is lehet.

A kisbaba hallókészülékét, sőt, „mesterséges hallószervet” (cochleáris implantátumot) is kaphat, amit beültetnek a koponyájába, és ezáltal egészséges társaival együtt fejlődik, időben megtanul beszélni, nem alakulnak ki másodlagos károsodások.

Az életük során kialakult hallásvesztésben szenvedők jelentős része idős, a 70 éves kor felettiek fele-harmada közülük tartozik. A ma élő fiatalok között évtizedek múlva még magasabb lesz a halláskárosodás aránya a túl hangos zenehallgatás miatt, és már most az emberi kapcsolatok rovására megy a sok „mp3 lejátszóval bedugott fül”.

A másik fajta „füldugót”, a hallókészüléket sok nagyothalló beteg nem szereti, alig hordja, mert az egyéb környezeti zajokat is kellemetlenül felhangosítja, meleg időben begyulladhat a hallójárat. Mozog és sípol a készülék, ha nem pontos az illeszték (például evés-kor, rágás közben), nem lehet vele jól telefonálni, stb. Fül-orr-gégészek mégis már a betegség kezdeti időszakában javasolják, hogy ne alakuljanak ki kommunikációs nehézségek, ne sérüljenek az emberi kapcsolatok.

A meglévő sérüléseket próbálja orvosolni például a siketeknek szervezett tánctanulás, hiszen a ritmusérzékük megvan, szorgalmasak, és halló tanár irányításával meg tudják tanulni a lépéseket. A közös produkció örömforrás is, de a sikerélménynek az élet egyéb területein, például a családban, a munkahelyen is kedvező hatása van, felszabadultabbá teszi a betegeket. Minél több ilyen kezdeményezésre lenne szükség! Ha többnyire nem is tudunk a hétköznapiakban rendkívüli dolgokat tenni értük, néhány apróságra azért odafigyelhetünk. A hallássérültekkel való beszélgetéskor tisztában kell lennünk azzal, hogy a szavaink mögött lévő érzelmeknek sokkal nagyobb szerepük van. A hangos beszéd néha a kiabálás negatív tartalmait is hordozza, ezért inkább a szájmozgásunkat tegyük kifejezőbbé, tagoltabban beszéljünk, kísérvük szavainkat mosollyal, szeretetünket kifejező gesztusokkal. ■

Egészségünk

ISKOLAKEZDÉS EGYENLŐ STRESSZ?

Mit tanácsol a pszichológus a tanév kezdetére?

Az iskola manapság jelentősen teljesítményorientált, amelyben mindenki nyomás alá kerül. A felvételi szűrők, a tananyagátadás feszültsége, az értékelések, a sokszor túlzott versenyszellem, a szülői nyomás- és elvárás-rendszer, a továbbtanulási kényszer, a pedagógusi pálya alacsony presztízse, a gyermekhiány, s így a gyerekekért (normatíváért) való versenyzés stresszes környezetet teremt diák, tanár és szülő viszonyában egyaránt.

Sok gyermek számára bizonyos teljesítményösztönzők komoly szorongással járhatnak. Az iskola olyan tudást és képességeket tanít, amelyekre általában szükség lesz. Azonban vannak olyan képességek, amelyek szintén alapvetők, de nem taníthatók és nem kérhetőek számon iskolarendszerünkben. Ezen képességek a jó, boldog és sikeres élethez éppoly szükségesek, mint a tárgyi tudás. A pszichológia legújabb kutatásai most már világosan megmutatják, hogy a fejlett *érzelmi* intelligencia (pl. olyan képességek megléte, mint az empátia, remény, indulatok lefékezése, a csatlódásokkal dacoló, rendíthetetlen kitartás, önmagunk ösztönzése, hangulatváltozásaink kiegyensúlyozása, az önismeret) sokkal egyértelműbben jelzik előre az életben való sikerességet, mint az *értelem*i intelligencia (IQ).

Az iskolai stressz önmagában véve nem száműzendő, hiszen azal természetellenes, élettől elidegenedett környezetet teremtenénk. Fontosabb azt megtanítanunk, hogyan lehet megpróbálni ezzel megküzdeni.

A gyermek félelmeinek megértésére nagy figyelmet kell fordítanunk. Ne mondjuk például, hogy „Ne butáskodj!”, hiszen ezzel azt közvetítenénk, hogy lebecsüljük a számára nagyon is reális félelmeit. Helyette nagyobb támaszt nyújtunk, ha megjegyezzük: „Megérttem a félelmedet. Amikor ekkora voltam, én is félttem ettől, de látod, most nyugodt vagyok. A bátorság nem azt jelenti, hogy nem félünk, hanem hogy legyőzzük azt, és ez neked is sikerülni fog!”

Fontossokszor párbeszéd tárgyává tennünk, hogy mi értelme van a tanulásnak. Példát kell mutatnunk, hogy a tudás miként nyújt örömet nekünk, hogy a tanulás egyfajta kíváncsiság az élet dolgai iránt. Esténként „tanulhatunk” mindannyian együtt, olvasgathatja mindenki a maga „tananyagát”, szülők, gyerekek együtt. A házi feladat el nem végzése esetén ne *büntetés* legyen kiszabva, hanem előre

dolati kép fejben történő megalkotásához, amint az az olvasáshoz szükséges. Tudatosítani kell, hogy a tanulás munka, amely erőnyeket és képességeket igényel, de aminek megvan a maga öröme is. Azt kell közvetítenünk, hogy az iskola a szülőkkel, közösségekkel együtt úgy készít az életre, hogy az értelmes életre készülünk fel, ami révén a többiek hasznára, szolgálatára vagyunk, s közben a saját talentumainkat is kamatoztatjuk.

A gyerekeknek azonban elsősorban szeretet-kapcsolatra van szükségük a tanítóval, a szüleikkel, testvéreikkel, s ezeken a kapcsolatokon keresztül tudják majd hitelesen átérezni, hogy amit tanulnak, az szép, mert a világ – Teremtője okán – csodálatos. Ezért erre nagy hangsúlyt helyezünk, mert az élet értelme nem elsősorban a munka- és a karrier-versenyben való helytállás, hanem a szeretetben való kiteljesedés.

jungcsilla.pszichologus@gmail.com

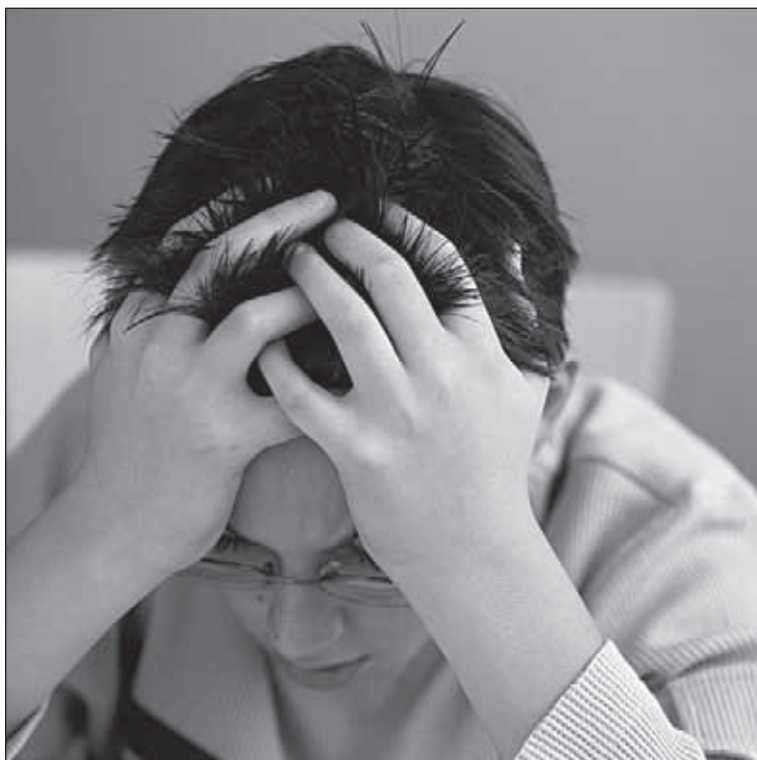

**Frivaldszkyé
Jung Csilla**

Gyermekeink világa

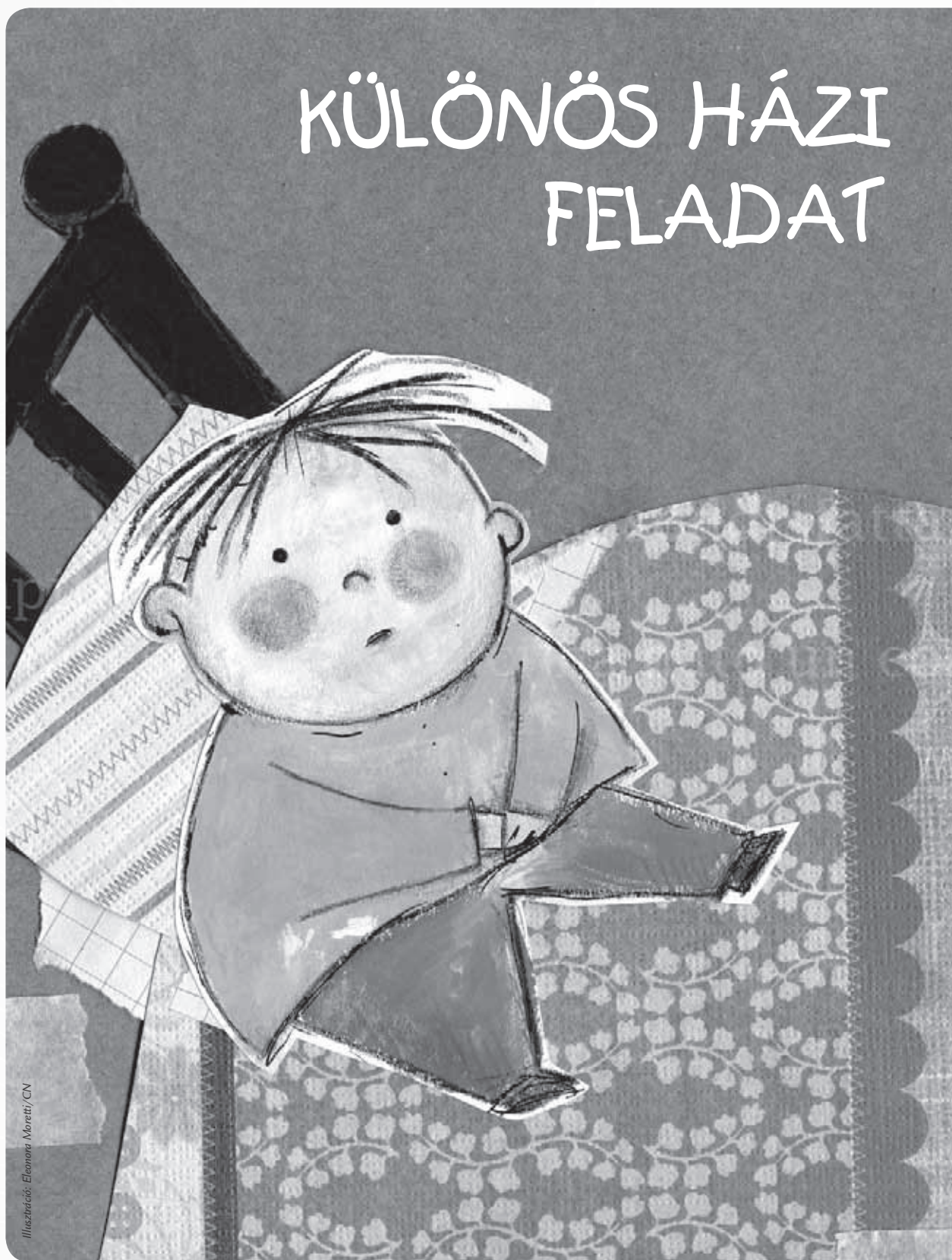
megbeszélte *következmény*, amely átlátható, arányos és igazságos.

Az iskolai sikertelenségnek, stressznek gyakori oka az is, hogy a gyerekek, diákok manapság nem tudnak koncentrálni, nem tudnak tanulni, mert nem képesek erőfeszítést kifejtetni. A számítógépek világában rövid idő alatt bombázzák őket ingerek százai, ezrei, s nem kell komoly erőfeszítést kifejtetni az információ, a gon-

mese háromtól kilencvenkilenc
éves gyermekeknek

KÜLÖNÖS HÁZI FELADAT

Illusztráció: Eleonora Moretti/CN

Miklóska nagyon vidámnak tűnik ma, ahogy ugrándozik hazafelé a járdán. Otthon hátizsákját a sarokba hajítja. Aztán a szobájába megy és leheveredik az ágyra. Semmi nesz. Csönd van. Még mindig csönd van!

Édesanyja nyugtalankodni kezd. Mi ez a nagy hallgatás? Talán a te anyukád se bírná ki, hogy be ne nézzon hozzád – csak egy pillantásra.

– Miklóska! – Tessék? – Mi van veled? – Semmi különös, csinálom a házi feladatot!

Anyukája megnyugodva csukja be az ajtót. Majd, mint akit megcsíptek, fordul hirtelen vissza. Ujra benyit.

– A házi feladatot? Tényleg? – Tényleg! Egy különleges feladatot kaptunk mára.

– Igazán? És mi volna az? – Csöndben kell maradnunk, hogy ellazuljunk és gondolkozzunk. Fél óráig. Holnap meg el kell mesélnünk, hogy sikerült-e, és mire jutottunk.

– Biztosan nem adtak más házi feladatot, úgy értem... igazit?

– De hát, anya, ez igazi, igazibb már nem is lehetne!

– Ja, biztos, értem én! Mégis, mutasd csak, mi van az üzenő füzetedben!

– Itt van, olvasd! Pontosan ezt írtuk fel.

– Hmm... „lazulj el és gondolkozzál csukott szemmel egy csöndes helyen.” Igazad van. Nahát!

Az anya felsóhajt: – Ezek a modern tanítók! Ki érti?

Alig tesz pár lépést a konyha felé, ismét megtorpan.

Egy hátraarc után befordul a hálósobába. Elnyújtózik az ágyon, és lehunyja a szemét.

Nem is rossz ez a házi feladat! Átgondolja a napját, számba veszi a család tagjait, majd a hátralévő teendőket, és osztályozza őket: ez fontos, ez kevésbé. Eszébe jut a nagymama, és hogy milyen lassan telhet az ideje, amikor nincs nála senki!

Jó félóra múlva Miklóska zuhan be az ajtón: – Mit csinálsz, anya?

– Én is a te házi feladatodat!

– Ha a végére értél, mondani akarok neked valamit. Az jutott eszembe, hogy már hat napja nem látogattam meg a nagymamát. És tudod, hogy számít ránk, milyen egyedül érzi magát mindig. Elmegyek hozzá.

– És a házi feladattal mi lesz? – kérdi édesanyja huncut mosollyal.

– Kész, megcsináltam! Holnapra lesz sok igaz történet. Lesz, mit mesélnem az osztálytársaknak és a tanító bácsinak.

Aztán még eszébe jut: hosszú idő óta ez az első alkalom, hogy anyukája segített a házi feladatban. Mintha szárnyakat kapna, röpül a bicikli Miklóskaival a nagy háza felé. Ma nem marad egyedül.

*Annamaria Gatti
Fordította: Bartus Sándor*

KÖNYVESPOLCRA

Polcz Elaine: Meghalok én is? A halál és a gyermek.

Jelenkor Kiadó, Pécs, 2007, 4. kiadás

Polcz Elaine
Meghalok én is?
A halál és a gyermek

jelenkor

Az elmúlt fél-évben majd' minden hónapban érkezett egy-két értesítő, hogy ismerősök, barátok, rokonok elindultak az örök hazába. A földi életüket befejezők nagyon különböző korúak, figyelmeztetve mindannyiunkat, hogy bármikor

elérkezhet számunkra is a hazahívó szó. A komoly ünnepek, az együttérzés kifejezésére keresett szavak, a torokszorító érzés, a fel-feltörő könnyek, a sóhajok jelzik, hogy nekem, nekünk is van átgondolnivalónk a halállal kapcsolatban.

Egyik este kezembe akadt Polcz Elaine: *Meghalok én is?* c. kötete. Markáns a címe, könnyű és kézbesimuló a könyv, és roppant aktuális – legalábbis számomra – a témája. Alig tudtam letenni, félbehagyni; teljesen felkavart, meglepett mélysége és irodalmisága. Újra meg újra ízlelgettem mondandóját. Szaladtam volna vele, meg vissza-vissza is lapoztam, hogy el ne felejtsem, amit mond. Az egyáltalán nem könnyű témát olyan természetességgel tárgyalja, olyan magától értetődően, hogy az szinte hihetetlen.

Egy csodálatos asszony élet-tapasztalata foglaltatik benne össze, aki négyszáz gyermeket kísért el utolsó útjára, és aki tudósként (pszichológusként, tanatológusként) azt állítja, hogy a tapasztalatok ébresztették rá, hogy amit tanult, az kevés és sok mindenben nem is érvényes (pl. a gyermekek haláláról, helyzetük súlyosságáról alkotott felfogások), aki kapcsolatot tartott a beteg gyerekek családjával még haláluk után is, aki elutazott az ország sok-sok távoli zugába is ezekhez az emberekhez, aki azt írja – és szavai igazságához semmi kétség nem fér –, hogy minden családnál tanult valamit. S amikor leírja, hogy mi a teendő egy haldokló gyerek mellett, hozzáfűzi, hogy mindezt egy régi falusi asszony mind tudta.

Az 1988-ban napvilágot látott, és azóta több kiadásban megjelent könyv – talán nem túlzás, amit mondok – nem hiányozhat egyetlen család könyvespolcáról sem. Nem azért, mert oly gyakori lenne a gyermekhalál, hanem mert az írás – hol a sorok közt, hol konkrétan is – messze túlmutat felvállalt témáján, s olyan minden korra és emberre érvényes alapismereteket, alapvető szempontokat fogalmaz meg egyszerűen, világosan és hitelesen, amit jó mindenkinek ismernie. A hitelességét az is növeli, hogy rendre feltűnnek az utalások azokra a speciális esetekre és élethelyzetekre, amelyekben az általánostól eltérő, akár azzal ellentétes lépések szükségesek.

Egyik alapvető üzenete a könyvnek, hogy lehetőleg otthon, a családi környezetben kellene befejezni az élet földi szakaszát.

„Mint oly sokszor, most is fordul egyet a kerék, és változik a szemlélet. A családi környezetben lezajló halál gondolatát újra el kell fogadni. Ez nemcsak az egészségügyi dolgozóknak és a beteg családtagjainak ügye, hanem mindannyiunké, mivel mindannyian halandók vagyunk, meghalnak szeretteink és a barátaink, meghalunk mi is. Ha a társadalom nem becsüli és gondozza a betegeit és haldoklóit, s nem tud ebben segíteni a családnak, az egészében gyászos jelenség. Önmaga felett tör pácát az ilyen közösség.” – állapítja meg a szerző, aki sokat tett azért, hogy társadalmunk ne bukjon meg ezen a vizsgán (többek között a hazai Hospice Mozgalom, majd alapítvány kezdeményezésével és életre hívásával).

Az Új Város olvasóinak nem ismeretlen az a megközelítés, ami a szenvedőkre nagy tisztelettel néz, hisz Chiara Lubich sokszor beszél az utolsó óra előtti fontos életszakasról, a „célegyenesről” és a betegek kitüntetett szerepéről. Elég csak a legutóbbi eseményekre utalni, Chiara Luce Badano boldoggá avatására, aki tudatosan fogadta el, és alakította szeretetté súlyos betegségét, hátralévő idejét. Az egység lelkeségét élő olvasónak ismerősen fognak csengeni Polcz Elaine szavai (bár a szóhasználat különböző), mert minden sorát a szeretet hatja át. Nagy kincs az a sok-sok konkrét javaslat, élettapasztalat, ami segíthet a leggyötrelmesebb helyzetekben, a drámai napokban és hónapokban, a magunkban és a másik emberben lévő félelem megértésében és gyógyításában.

Körmendy Imre

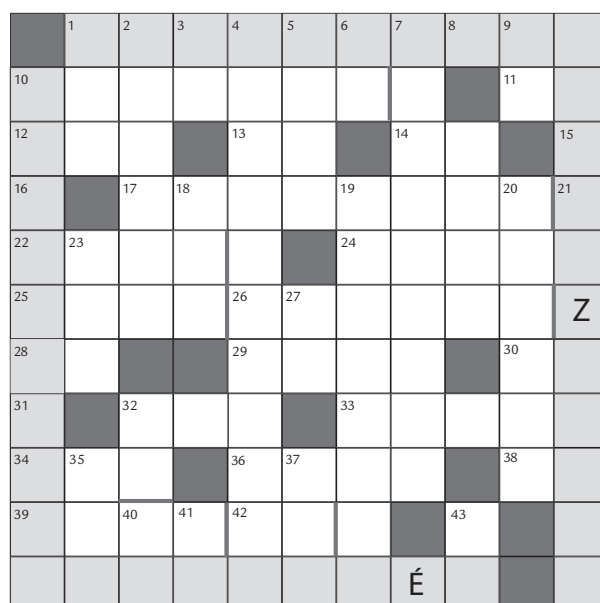
KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő Agid von Broeckhoven teljes mondása: „Szeretni azt jelenti, függ. 10 és vissz. 1 a hozzájuk tartozó folytatással.”

Vízszintes: 10. Teszi 11. Kötőszó 12. Időmérő 13. Fél lupa! 14. Radnóti Miklós 15. Jód 16. Gramm 17. Orosz író volt 21. Kálium 22. Havasi ember 24. Nem becsületes 25. Egyik gyermeked 26. Német város 28. Személyes névmás 29. Végtelen csónak! 30. Orosz igen 31. Nitrogén 32. Áraszt 33. Össze-vissza mákos! 34. A Vámház építész 36. Torz keverék! 38. Nátán eleje 39. Érden lakik 42. Félig nagy!

Függőleges: 1. Ütlegel 2. Lejjebb 3. Kettős betű 4. Maci Laci „parkja” 5. Szokás idegen szóval 6. Főnévi igenév képzője 7. Könyöklő 8. Névelő 9. Névmás 15. Ifjúsági író volt 18. Vissza csonthéjú gyümölcs 19. Ilyen az „Attila kabát” is 20. Izraeli folyó 23. Német egy 27. Neon egynemű! 32. Állati lakhely 35. Barom páratlanjai! 37. Közösség egyede 40. Délelőtt 41. Középen Vili! 43. Fa része

Előző rejtvényünk megfejtése: „A Teremtő szeretete olyan, mint a daróc. Gyakran durvának érezzük, de nyúlhatetlen.”

A világ akkor mozdul meg,
ha mi megmozdulunk.
Akkor változik meg,
ha mi megváltozunk.
Akkor újul meg,
ha mi új teremtményekké válunk.
A tavasz az első virággal kezdődik,
a szeretet az első jellel.
Vágjunk bele.
De ne akarjuk újraszervezni a világot.
Egyszerűen szeressük.

Primo Mazzolari